

CĒSU NOVADA VĒSTIS

ISSN 1691-0478

Cēsis top Kosmosa
izziņas centrs

Lasiet 5. lpp.

Baroka arhitektūras
pērle Ungurmuiža

Lasiet 11. lpp.

Cēsu novada Centrālās administrācijas izdevums

Nr. 2 (230), bezmaksas

2022. gada 28. marts

Citāds pavasaris

Jānis
Rozenbergs,
Cēsu novada
domes
priekšsēdētājs

Šis pavasaris ir citāds. Šim bija jābūt cerību pavasarim. Šim bija jābūt pavasarim, kurā pasaulei vajadzēja atvērties pēc šķietami nebeidzamajiem pandēmijas vilņiem. Tā vietā pasaule ir aizvērusies.

Mēs visi līdz pēdējām cerējām uz veselo saprātu un to, ka Krievija neiebruks Ukrainā. Taču tagad, mēnesi vēlāk, esam liecinieki un laikabiedri baismam, asiņainam karam Eiropā un šī gadsimta lielākajai bēgļu krīzei mūsu kontinentā.

Taču, aizveroties pasaulei, atvērušās mūsu sirdis. Liels paldies mūsu novada iedzīvotājiem, kuri šķietami nebeidzamā strauvē turpina sagādāt ziedojumus – drēbes, pārtiku, higiēnas preces, sadzīves tehniku utml. –, gan vedot tos pa tiešo Ukrainas ģimenēm viņu izmitināšanas vietās šeit, gan uz sagādes punktiem, kuros vajadzīgo tālāk ved loģistikas ķēdē uz Ukrainu. Liels paldies tiem, kuri bez savām sirdīm un maciņiem atvēruši arī savas mājas, uzņemot un sniedzot pajumti saviem ukraiņu radiem, draugiem vai vienkārši cilvēkiem, kam nepieciešams jumts virs galvas.

Paldies arī mūsu uzņēmējiem, kuri nekavējoties atsaucas saucieniem pēc palīdzības, sadarbībā ar pašvaldību sagādājot tūlītēji nepieciešamās lietas, preces un pakalpojumus. Paldies visiem uzņēmējiem, kuri jau izveidojuši ļoti nopietnu vakanču piedāvājumu sarakstu, dodot iespēju patvēruma meklētājiem pēc iespējas drīzāk sākt, cik iespējams, patstāvīgu dzīvi šeit, Latvijā.

Paldies mūsu nevalstiskajām organizācijām – “BeTheLight”, “Labāka rītdiena” u.c. –, kuras nesavtīgi sniedz atbalstu, savas cilvēkstundas un pieredzi, palīdzot tiem, kam tas visvairāk nepieciešams. Paldies visiem brīvprātīgajiem, kuri ik dienas nāk talkā, nodrošinot gan preču sagādi un šķirošanu, gan strādā Ukrainas atbalsta informācijas centrā CATA ēkā, uz klausot skaudros stāstus un sniedzot pirmējo palīdzību cilvēkiem, kuri tikko ieradusies Cēsīs.

Un, protams, paldies arī maniem pašvaldības kolēģiem – Sociālajā dienestā, apvienību pārvaldēs, Centrālajā administrācijā, dienesta viesnīcās,
Turpinājums 2. lpp.

Cēsu novada pašvaldība atbalsta Ukrainas kara bēgļus

Ceturtdien, 10. martā, Cēsu novada dome vienbalsīgi atbalstīja lēmumu par papildu atbalstu kara bēgļiem (turpmāk – bēgļi) no Ukrainas. Atbalsts paredzēts gan no Ukrainas izceļojušiem civiliedzīvotājiem, kuri nokļuvuši Latvijā un par apmešanās vietu izvēlējušies Cēsu novadu, gan Cēsu novada iedzīvotājiem, kuri uzņem ukraiņus sev piederošā īpašumā.

Sākoties karam, Cēsu novada domes deputāti pieņēma rezolūciju, kurā nosoda militāro uzbrukumu Ukrainai un tās tautai. Cēsu novada pašvaldība strādā, lai bēgļiem nodrošinātu izmitināšanu, transportēšanu no Ukrainas, izglītību, nodarbinātību, sociālo un aizbildniecības atbalstu, kā arī sniedz nepieciešamo informāciju pilnvērtīgai dzīvei šeit.

“Mēs nevaram stāvēt malā, ja demokrātiskā valstī notiek karš! Mūsu uzdevums ir iesaistīties palīdzības sniegšanā tiem, kuriem atņemtas mājas un tiek apdraudēta viņu valsts brīvība. Cēsu novadā jau ieradusies pirmie Ukrainas kara bēgļi, un redzam, ka to skaits ar katru dienu aug. Esam pieņēmuši lēmumu par plašu un mērķētu pašvaldības atbalstu, kā arī atbalstu juridiskajām un privātpersonām, kuri uzņem un izmitina kara bēgļus. Aicinu uzņēmējus iespēju robežās palīdzēt, piedāvājot darba vietas jau pašreiz Cēsu novadā esošajiem bēgļiem. Paldies visiem novada iedzīvotājiem, kuri aktīvi iesaistījušies ar dažāda veida palīdzību!” saka Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs.

Marta beigās Cēsu novadā reģistrēti vairāk nekā 150 Ukrainas kara bēgļi. No tiem puse ir darbaspējīgā vecumā, apmēram trešdaļa ir skolas vecuma bērni. Ir vairāki pirmsskolas vecuma bērni un pensionāri.

Ukrainas atbalsta informācijas centrs

Marta vidū Cēsīs, Jāņa Poruka ielā 8, atvērta Ukrainas atbalsta informācijas centrs. Tas strādā katru darba dienu no plkst. 10.00 līdz 16.00, savukārt sestdienā līdz plkst. 14.00. Tajā bēgļi tiek reģistrēti, tiek izveidots viņu profils, lai pašvaldība spētu sniegt pilnvērtīgu atbalstu, kā arī sniegta informācija vīzu un uzturēšanās atļauju saņemšanai. Tiek sniegta konsultācija par pašvaldības sociālo palīdzību un pabalstiem, atbalstu mājokļa nodrošināšanā, nodarbinātību, bērnu izglītības iespējām, sarunvalodas apguvi. Tāpat informācijas centrā būs pieejama informācija par plānotajiem ģimeņu atbalsta pasākumiem.

Informācija par centra darbību pa tālruni 26377658.

Izglītība

Cēsu novada pašvaldība nodrošina izglītības pakalpojumus bēgļiem, kā arī citus izglītības veicināšanas pasākumus. No marta vidus Izglītības pārvalde seko līdzīgi izmaiņām reģistrā un visi bērnu vecāki tiek aicināti reģistrēt bērnu izglītības iestādē. Visvairāk bērnu šobrīd mācās Cēsu pilsētas vidusskolā un Cēsu 2. pamatskolā. Palielinoties bērnu skaitam, notiks skolēnu uzņemšana arī citās novada skolās.

Izglītības pārvalde kopā ar skolām nodrošina bērnus ar nepieciešamo starta komplektu mācībām. Mācību procesā skolēniem tiek piešķirti pedagogu palīgi, nodrošinot individuālu pieeju. Ir apzinātas arī ukraiņu mammas, kuras pašas ir pedagoģes un vēlas strādāt izglītības iestādēs kā pedagogi vai pedagoga palīgi. Tāpat notiek bērnu un mammu integrācijas process, mācoties latviešu valodu ārpus mācību stundu plāna. Visiem pirmsskolas bērniem nodrošināta iespēja saņemt izglītības pakalpojumu – bērnu dārzos vai mājās.

Nodarbinātība

Sadarbībā ar Cēsu novada uzņēmējiem apzinātas nodarbinātības iespējas, un vairāki ukraiņi jau sākuši darbu. Lai sāktu strādāt Latvijā uzņēmumā, bēgļim jānokārto uzturēšanās atļauja vai vīza. Sākot darba gaitas, Nodarbinātības valsts aģentūra bēgļim izmaksā 500 eiro pabalstu, nodrošinot iztikas minimumu līdz pirmajam atalgojumam. Aicinām uzņēmējus pieteikties un piedāvāt iespēju strādāt tiem bēgļiem, kuri jau ir Cēsu novadā. Anketa darba vietas piedāvāšanai atrodama mājaslapā cesis.lv.

Sociālie pakalpojumi un aizbildniecība

Sociālais darbinieks ikdienā strādā Ukrainas atbalsta informācijas centrā un sniedz informāciju par atbalsta spektru. Tiek piešķirti sociālās

palīdzības pabalsti un nodrošināti sociālie pakalpojumi. Tiek organizēti sociālās rehabilitācijas un psiholoģiskās palīdzības pakalpojumi. Sadarbībā ar apvienību pārvaldēm Sociālais dienests organizē un apmaksā transporta pakalpojumus, izņemot gadījumus, ja ir iespēja bez maksas izmantot sabiedrisko transportu.

Pirmajā dienā, ierodoties Cēsīs, bēgļim tiek nodrošināta pārtikas paka, kā arī turpmākās dienas nodrošināta iespēja ēst siltu maltīti reizi dienā.

No šī gada 10. marta ir spēkā jauns tiesiskais regulējums, lai nodrošinātu maksimāli efektīvu bez vecāku gādības palikušo bērnu pārstāvību un aprūpi drošā vidē Latvijā. Ja Latvijā ieradies bērns no Ukrainas bez vecāku pavadības, aicinām sazināties ar konkrētās pašvaldības bāriņtiesu. Cēsu novada Bāriņtiesas konsultatīvā tālruņa numurs 27806030.

Izmitināšana

Cēsu novada pašvaldība or-

ganizē izmitināšanu bēgļiem gan pašvaldības mājokļos, gan izmanto Cēsu novada iedzīvotāju piedāvāto palīdzību. Tiek sniegts materiāls atbalsts 75 eiro apmērā par katru izmitināto personu trīs mēnešu periodā fiziskām un juridiskām personām, kuras tām piederošās vai to lietošanā esošās telpās izmitina Ukrainas civiliedzīvotājus un viņu ģimenes locekļus. Tāpat nekustamā īpašuma nodokļa atlaides 90% apmērā tiek piemērotas personām, kuras iesaistījušās bruņotā karadarbībā Ukrainas bruņoto spēku vai tās pretošanās kustības sastāvā, un personām (ārstiem, ārstu palīgiem, māsām un mūsu palīgiem), kuras Ukrainas slimnīcā sniedz medicīnisko palīdzību karā cietušajiem.

Kultūra

Pašvaldības aģentūra “Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs” sniedz atbalstu kultūras pasākumu norisei Cēsu novadā. To mērķis ir nodrošināt ziedojumu kampaņas Ukrainas valsts atbalstam. Tāpat tiek organizētas ekskursijas pa Cēsīm un citi integrācijas pasākumi kopā ar Cēsu novada Jauniešu māju.

Ikdienas atbalsts un cita informācija

Atbilstoši aktuālajai situācijai var tikt organizēti arī citi pasākumi, kas nepieciešami Ukrainas civiliedzīvotāju atbalstam Cēsu novadā un Ukrainas sabiedrības vispārējam atbalstam.

Celies, posies, iesaisties – Lielā Talka šogad 30. aprīlī!

Šogad, 30. aprīlī, Lielā Talka norisināsies jau 15. gadu. Tās laikā ikviens Latvijas iedzīvotājs aicināts piedalīties vides sakopšanas un labiekārtošanas darbos, lai kopīgiem spēkiem tuvotos mērķim – Latvija kā tīrākā un sakoptākā vieta pasaulē. Par Lielās Talkas šī gada vadmotīvu izvēlēts skolēnu konkursa laureātu sauklis “Celies, posies, iesaisties!”.

Līdzīgi kā pagājušajā gadā, arī šogad tiks saglabāts “Solo” (tai skaitā “Duo” un “Ģimenes”) talkas formāts. Protams, notiks arī tradicionālās daudzskaitlīgās talkas, ievērojot talkas dienā valstī spēkā esošos pulcēšanās noteikumus.

Tuvojoties talkai, tiks atvērtas Lielās Talkas kartes, kurās būs iespējams atzīmēt savu atkritumu savākšanas, labiekārtošanas un “Solo” talku. Plašāka informācija būs pieejama aprīļa sākumā. Aktuālā informācija par Lielās Talkas norisi tiks publicēta cesis.lv un apvienību pārvalžu tīmekļa vietnēs.

Cēsu novada pašvaldībā Lielās Talkas koordinatore ir Cēsu novada pašvaldības ainavu arhitekte Signe Ķerpe.

Par sakoptu un tīru vidi aicinām rūpēties ik dienu, tāpēc, ja pamani kādu, kas izber atkritumus nepiemērotā vietā, uzņem foto un ziņo Cēsu novada pašvaldības policijai par tālruni 8911 vai mobilajā lietotnē “Cēsu novads”.

Uz tikšanos Lielajā Talkā 30. aprīlī visā Cēsu novadā un Latvijā!

NOVADĀ

Citāds pavasaris

Turpinājums no 1. lpp.

Jauniešu domē, Bāriņtiesā, pašvaldības policijā, Civilās aizsardzības komisijā u.c. –, kuri dara visu nepieciešamo, neraugoties uz amata aprakstiem un neskaīto darba stundas. Turklāt nekur jau nav pazuduši pašvaldības ikdienas darbā risināmie jautājumi, attīstāmie projekti utml, bet patlaban mūsu domas un sirdis ir ar Ukrainu.

Kopumā pašvaldībā esam spējusi reaģēt strauji, nosodot Krievijas iebrukumu un koordinējot domes apstiprinātā 5000 eiro ziedojuma novirzīšanu Odesas apgabalam, ar ko Vidzemes plānošanas reģionam bijusi sekmīga sadarbība. Tāpat iedarbināta veiksmīga "ķēdīte", kā nodrošinām ukraiņiem, kuri ierodas novadā, pajumti, ēdināšanu, izglītības un darba iespējas, sociālo un humāno palīdzību. Tie visi ir pasākumi, kas prasīs līdzekļus. Bet palīdzēt tik neapskaužamā situācijā nonākušiem ļaudīm ir mūsu pienākums, un esmu no sirds pateicīgs par mūsu novada vienoto, nemainīgo pilsonisko un politisko nostāju, kas dod skaidru mandātu to turpināt.

Jo paši esam izdzīvojuši savas sāpīgās vēstures lappuses, viena no tām it spilgti tiek atšķirta katra gada 25. martā, pieminot 1949. gada deportāciju upurus, kuru dzīves tika samaltas svešas varas represijās. Tas ir skaudri, kā notikumi var sasaukties – pat pēc 73 gadiem. Nevainīgas tautas ar agresora glēvumā balstītu zvēribu tiek izrautas no savām mājām, iebrucējiem apgalvojot, ka tās tiek atbrīvotas.

Pēdējā mēneša notikumi mums visiem likuši pārvērtēt, kas ir mūsu patiesās vērtības – ģimenēs, novados, valstī. Skaidrāk nekā jebkad mums tiek atgādināta miera patiesā cena un vērtība. Tikai miers mums dod iespēju attīstīt savu dzīvi, savu zemi un justies tajā droši. Un vienlaikus – nekas nav pašsaprotami, nekas nevienam nav apsolīts. Mums pašiem jāsarģā sava valsts un zeme – gan savās domās, gan savās rīcībās.

Zinu, ka mēs visi esam piekusuši, bet, kā teicis Vinstons Čērčils, "istenā rakstura mēraukla ir tas, ko cilvēks dara, kad viņš ir noguris". Mēs esam piekusuši, bet mēs nepagurstoši turpināsim palīdzēt. Jo ko gan citu mēs varam darīt, kamēr Ukraina nepagurstoši turpina aizstāvēt savu zemi, tautu un suverenitāti.

Gan 1949. gadā, gan šogad mēs bijām cerējuši uz citādu pavasari. Bet, lai cik bezspēcīgi mēs reizēm justos, mūsu pašu vēsture ir pierādījums, ka agri vai vēlū taisnīgums uzvar. Ticu, ka tas tā notiks arī šoreiz!

Apavi vides mākslas darbam

Ekspozīcijas "Sirdsapziņas ugunsurs" atbalsta fonds turpina īstenot aizvadītajā gadā sāktu projektu "Pāršķeļot klusumu", kura gaitā Cēsis iecerēts izveidot 1941. gada holokaustā iznīcinātajai pilsētas ebreju kopienai veļtītu vides mākslas darbu.

Idejas autori Krista un Reinis Dzudzīlo aicina cēsniekus ziedot lietotus sieviešu, vīriešu, pusaudžu un bērnu apavus. Sadarbībā ar tēlnieku Sandi Aispuru no saziēdotajiem apaviem iecerēts izveidot apavu izmēriem atbilstošas skulptūras, kuras šovasar tiks izvietotas pie kādreizējām ebreju

dzīvesvietām Cēsis. Apavu ziedošanas akcijā plānots savākt 90 apavu pārus.

Projekts top ar EVZ ("Piemīņa, atbildība un nākotne") fonda starptautiskās grantu programmas "local history" un Valsts kultūrkapitāla fonda finansiālu atbalstu.

Apsēkos zemes Cēsu novadā

No 2022. gada marta līdz decembrim Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras darbinieki veiks topogrāfisko karšu (mērogā 1:10000) sagatavošanu Cēsu novada teritorijai, tas nozīmē – veiks teritorijas apsekošanu dabā.

Aģentūra norāda, ka saskaņā ar Ģeotelpiskās informācijas likumu nekustamā īpašuma īpašniekam vai lietotājam jāļauj ģeodēzisko un kartogrāfisko darbu veikšana savā

īpašumā. Aģentūras darbiniekiem ir darba apliecības, kuras nepieciešamības gadījumā var uzrādīt. Lauka apsekošanas darbi var skart jebkuru vietu novada teritorijā.

Par zaļo atkritumu un kūlas (ne)dedzināšanu

Sākoties pavasarim, arvien aktuālāks kļūst jautājums, vai drīkst dedzināt pērnās lapas, kritušos kokus un citus zaļos atkritumus, kas šķietami traucē veikt uzkopšanas darbus mazdārziņos un plāvām zaļot. Atbilde ir viennozīmīga – dedzināt nedrīkst, bet izņēmumu ir maz.

Atkritumu, tostarp zaļo atkritumu – lapu, zaru, zāles utml. –, dedzināšana Cēsu novada teritorijā ir aizliegta. Izņēmums ir sauso zaru un augu dedzināšana, ja tas nerada draudus cilvēka dzīvībai, veselībai, videi un mantai. To paredz Cēsu novada pašvaldības saistošo noteikumu Nr. 13 "Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Cēsu novadā" 26. punkts. Par šo noteikumu

nieievērošanu ir paredzēta administratīvā atbildība un naudas sods 70 līdz 1000 eiro apmērā.

Tas pats attiecas uz kūlas dedzināšanu. "Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likuma" 55. panta 3. daļa nosaka, ka par kūlas dedzināšanu piemēro administratīvo naudas sodu fiziskajai personai 280 līdz 700 eiro apmērā.

Cēsu Kultūras centra balvas orķestrim un popgrupai

Cēsu Kultūras centrs jau trešo gadu pasniedz ceļojošās balvas "Skatuve" un "Pārsteigums" saviem amatiermākslas kolektīviem par darbošanos un izaicinājumu pārvarēšanu pagājušajā gadā.

Cēsu Kultūras centra balva "Skatuve" tiek pasniegta kolektīvam, kuram izdevies visvairāk publiski uzstāties vai piedalīties citos projektos Cēsu novadā 2021. gadā. Gada balva "Skatuve 2021" par aktīvāko dalību pasākumos un video projektos saņēma pūtēju orķestris

"Cēsis" un tā diriģenti Jānis Puriņš un Evija Dāve.

Savukārt balva "Pārsteigums" tiek pasniegta kolektīvam, kurš pagājušajā gadā negaidīti pārsteidzis, un spējis paveikt ko negaidītu. Balva "Pārsteigums 2021" šogad ceļo pie bērnu popgrupas "Hey" un tās vadītājas Inas Aizgales par neatlaidību un spilgtu radošo darbību. Interesanti piebilst, ka oktobrī ar trešo piegājienu popgrupai "Hey" dienu pirms "kārtējās" ārkārtējās situācijas izsludināšanas izdevās īstenot ilgi un rūpīgi loloto 25 gadu jubilejas koncertu "Mūsu diena" koncertzālē "Cēsis". Popgrupa iedziedāja un piedalījās arī dzīvespriecīgās dziesmiņas "Pote" ierakstā.

Šķiro bez maksas pie privātmājas durvīm!

SIA "ZAAO" paplašina teritoriju, kurā pieejams individuāli dalīti vāktu atkritumu apsaimniekošanas bezmaksas pakalpojums privātmājām. Šķirot pie privātmājas namdurvīm Cēsu novadā iespējams Cēsu pilsētas teritorijā dzīvojošajiem, kā arī privātmāju saimniekiem Dukuru, Jāņmuižas, Līgatnes, Līgatnes pagasta, Priekuļu, Straupes ciema un Līgatnes pilsētas centru administratīvajās teritorijās.

Pakalpojumā ietverta vieglā un stikla iepakojuma konteineru apkalpošana ir bez maksas. Klientu pieredze rāda, ka, izmantojot minēto pakalpojumu, māsaimniecība ietaupa aptuveni 40% no summas, ko maksā par nešķirotu atkritumu apsaimniekošanu pirms iesaistīšanās atkritumu šķirošanā.

Šī pakalpojuma konteineri ir ar 240 l ietilpību. Vieglā iepakojuma konteineram ir dzeltens vāks, tajā drīkst ievietot papīru, kartonu, PET dzērienu pudeles, polietilēna plēves (LDPE), pārtikas, kosmētikas un sa-

dzīves ķīmijas plastmasas iepakojuma (HDPE) kastes, kannas, pudeles, spaiņus, kā arī metāla iepakojumu un priekšmetus. Stikla pudeļu un burku nodošanai tiek uzstādīti konteineri ar melnu vāku.

Pieteikt līguma noslēgšanu par individuāli dalīti vāktu atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu var, zvanot pa tālruniem 64281250, 26515556 vai rakstot uz e-pastu zaa0@zaa0.lv. Līguma noslēgšana tiek organizēta ar pasta starpniecību vai izmantojot elektronisko parakstu.

Atbalsta atteikšanos no fosilā kurināmā dzīvojamajās mājās

Ministru kabinets apstiprinājis Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (VARAM) sagatavoto noteikumu projektu "Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta finansēto projektu atklāta konkursa "Siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana māsaimniecībās – atbalsts atjaunojamo energoresursu izmantošanai" nolikums", kas paredz finansiālu atbalstu atjaunojamo energoresursu iekārtu iegādei māsaimniecībās.

Viens no risinājumiem ir daudz plašāka atjaunojamo energoresursu iekārtu izmantošana enerģijas ražošanai pašpatēriņa nodrošināšanai māsaimniecībās. VARAM izstrādātā atbalsta programma paredz atbalsta sniegšanu fosilā kurināmā (piemēram, dabasgāzes, dīzeldegvielas, akmeņogļu) iekārtu nomaīnai pret jaunām atjaunojamos energoresursus izmantojošām iekārtām (biomasas granulu katli, siltumsūkņi, saules kolektori) vai pieslēgšanos centralizētai siltumapgādes sistēmai, kā arī elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamajiem energoresursiem (saules paneļi, vēja ģeneratori) māsaimniecības pašpatēriņa vajadzībām.

Atbalsts tiks sniegts iedzīvotājiem, kuriem ir īpašumtiesības uz dzīvojamu māju vai tās daļu, t.i. viena dzīvokļa māju, dārza māju, individu-

ālu dzīvojamu māju un vasarnīcu ar koka, mūra vai mūra-koka ārīsenām, divu dzīvokļu māju, kā arī diviņu, rindu un atsevišķu divu dzīvokļu māju, lai tajā īstenotu plānotās aktivitātes. Par vienu dzīvojamu māju varēs iesniegt vienu projekta iesniegumu.

Atbalsta programmas kopējais finansējums ir 20 000 000 eiro. Vienam projektam pieejamais maksimālais atbalsts ir līdz 15 000 eiro. Aktivitātes jāīsteno līdz brīdim, kamēr beidzas pieejamais atbalsta apjoms, bet ne ilgāk kā līdz 2023. gada 31. decembrim.

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Vides investīciju fonds" pieņems un vērtēs projektu iesniegumus, kā arī pieņems lēmumus par finansējuma piešķiršanu vai atteikumu. Plašāka informācija mājaslapā vif.gov.lv.

Noskaidroti 2021. gada Cēsu novada sporta laureāti

Marta sākumā koncertzālē "Cēsis" svinīgi aizvadīta apbalvošanas ceremonija "Cēsu novada sporta laureāti 2021". Pasākumu vadīja Uģis Joksts.

Kopumā dažādiem apbalvojumiem tika pieteikti 65 pretendenti, no kuriem žūrija izvēlējās un apbalvoja labākos:

- "Gada sporta pasākums" – LSVS 58. sporta spēles;
- "Paraugš sportā" – Kaspars Stupelis;
- "Cerība sportā" – Estere Volfa;
- "Gada komanda" – BK "Cēsis/Cēsu sporta skola";
- "Gada treneris" – Māris Urtāns;

Akcija "Skrējiens apkārt pasaulei"

Amatas pamatskolas komanda apstiprinājusi savu dalību Babītes vidusskolas Ekopadomes organizētajā akcijā un aicina arī Cēsu novada iedzīvotājus pievienoties "Skrējenam apkārt pasaulei". Mēneša laikā katra izaicinātā novada iedzīvotāji sacentīsies par visātrāk noieyto ceļu apkārt zemeslodei – 40 075 km.

Kas jā dara?

- savā viedierīcē lejupielādē aplikāciju "Strava";
- pieslēdzies vai reģistrē profilu;
- pievienojies sava novada "skrējēju klubam";
- līdz 14. aprīlim, dodoties pastaigās vai skrienot, ieslēdz aplikāciju, kā aktivitātes veidu iestatot skriešana, lai krātu kilometrus sava novada komandai.

Cēsu novada "Cēsu skrējēju komanda" – www.strava.com/clubs/Cesu_novada_komanda

Jauns vakcinācijas punkts Cēsis

No 19. marta Cēsu klīnikas 1. stāvā (Slimnīcas ielā 9, Cēsis) atvērts jauns "Veselības centra 4" Covid-19 vakcinācijas punkts.

Vakcinācijas punkts darbosies sestdienās no plkst. 9.00 līdz 18.00 (pusdienas pārtraukums no plkst. 13.30 līdz 14.00). Vakcinu var saņemt, gaidot rindā klātienē vai piesakoties iepriekš platformā manavakcina.lv, vai pierakstoties pa tālruni 67847498. Noteikta atvieglota Covid-19 vakcinācijas saņemšanas kārtība Ukrainas kara bēgļiem. Lai saņemtu vakcinu, jāuzrāda tikai Ukrainas pilsoņa pase. Vakcinācijas punkts tirdzniecības centrā "Solo" vairs nedarbojas.

Novada iedzīvotāju vērtējumā par "Gada sportisti" atzīta Veronika Monika Stūriška.

- "Gada sportists" – Mārtiņš Blūms;
- "Gada sportiste" – Baiba Bendika.
- Balva par mūža ieguldījumu sportā – vieglatlētikas trenerim Elmāram Ozolam.

Pasākumā tika apbalvoti arī populārākie sportisti, kurus divu nedēļu laikā izvēlējās Cēsu novada iedzīvotāji tiešsaistes balsojumā:

- "Gada sporta pasākums" – Latvi-

jas čempionāta posms pludmales volejbolā;

- "Paraugš sportā" – Kaspars Stupelis;
- "Cerība sportā" – Estere Volfa;
- "Gada komanda" – viriešu florbola komanda "Lekrings";
- "Gada treneris" – Māris Urtāns;
- "Gada sportists" – Mārtiņš Blūms;
- "Gada sportiste" – Veronika Monika Stūriška.

Ceļojošais kauss "Sporta laureāts" šogad no orientēšanās

biedrības "Meridiāns" nonāca pie Cēsu Tenisa biedrības. Tā atzīta kā aktīvākā biedrība pagājušā gadā, noorganizējot Cēsu Atklāto tenisa turnīru vairāku mēnešu garumā, piesaistot vairāk nekā 100 dalībniekus.

Apbalvošanas ceremoniju bagātināja muzikāli priekšnesumi Unas Danielas Aizgales, Zinta Žvarta, Matisa Žilinska, Raivo Ozola un Mārtiņa Opmaņa izpildījumā.

Sākusies traktortehnikas valsts tehnisko apskašu sezona

Valsts tehniskās uzraudzības aģentūra (VTUA) atklājusi šī gada lauksaimniecības sezonas sākumu, un kopš marta sākusi doties maksimāli tuvu traktortehnikas atrašanās vietai veikt valsts tehnisko apskati.

Lai piedalītos ceļu satiksmē, t.sk. arī pirms pavasara darbu uzsākšanas, traktortehnika un tās piekabes jāsaņem un jāuzrāda ikgadējai tehniskajai apskatei. Apskates laikā vadītājam jābūt līdz derīgai atbilstošas kategorijas traktortehnikas vadītāja apliecībai, tehnikas reģistrācijas apliecībai un derīgai OCTA polisei.

VTUA izziņotajā traktortehnikas tehniskās apskates izbraukuma grafika vietā var ierasties jebkura traktortehnikas vienība tehniskās apskates veikšanai.

Tāpat VTUA aicina lauksaimniekus savlaicīgi pieteikties augu aizsardzības līdzekļu lietošanas iekārtu pārbaudēm.

Tehniskās apskates vietas Cēsu novadā:

Pagasts	Norisēšanas vieta	Datums	Laiks
Stalbes pagasts	Stalbe, "Muižarāji", darbnīcas	11.04.2022.	no plkst. 11.00
Straupes pagasts	Straupe, mehāniskās darbnīcas	06.04.2022.	no plkst. 11.00
Skujenes pagasts	Sērmūkšu darbnīcas (Strauti)	11.05.2022.	no plkst. 11.00
Skujenes pagasts	Skujene (mehāniskās darbnīcas)	11.05.2022.	no plkst. 12.30
Zaubes pagasts	Zaube (darbnīcas)	01.06.2022.	no plkst. 11.00
Nītaures pagasts	Nītaure, ZET (ceptuve)	02.06.2022.	no plkst. 11.00
Jaunpiebalgas	Brāļu Kaudziņu iela 9, ugunsdzēsēju depo	25.04.2022.	no plkst. 11.30
Jaunpiebalgas	Jēci, Jēcu krējotava	22.04.2022.	no plkst. 11.00
Jaunpiebalgas	Roci, mehāniskās darbnīcas	22.05.2022.	no plkst. 10.00
Jaunpiebalgas	Viņķi, Viņķu skatu tornis	25.05.2022.	no plkst. 10.00
Zosēnu	Melnbārži, darbnīcas	30.05.2022.	no plkst. 11.30
Mārsnēnu	Mārsnēni, Pagastnams	04.04.2022.	no plkst. 11.00
Veselavas	Bērkrogs, stāvlaukums	02.05.2022.	no plkst. 11.00
Inešu pagasts	Ineši, mehāniskās darbnīcas	20.04.2022.	no plkst. 11.00
Kaives pagasts	Kaive, Dārziņi, pagastmāja	21.04.2022.	no plkst. 11.00
Dzērbenes pagasts	Dzērbene, Katlu māja	16.05.2022.	no plkst. 11.00
Taures pagasts	Taurene, Nēķins, stāvlaukums	18.05.2022.	no plkst. 11.00
Vecpiebalgas pagasts	Vecpiebalga, Pilskalnis, ZET	26.05.2022.	no plkst. 11.00
Līgatnes pagasts	Augšlīgatne, "Paltmale", darbnīcas	12.05.2022.	no plkst. 11.00
Vaives pagasts	Ridzene, Pauči, Ezera iela 6	09.05.2022.	no plkst. 11.00

Plašāka informācija: www.vtua.gov.lv. Kontaktinformācija: tālr. 64130004 (Priekuli), e-pasts: priekuli@vtua.gov.lv.

Lāčplēša tauta

Atis Egliņš-Eglītis, Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks

Lāčplēsis ir Latvijas tautas brīvības un nākotnes simbols. Ne velti Lāčplēša tēls ir kļuvis arī par tautas atmodas spēka avotu, varonības un ticības paraugu. Pumpura eposā, kas tapis arī Cēsis, Lāčplēša spēks slēpjas tā ausīs.

Kas ir šodienas Latvijas Lāčplēsis un kur slēpjas tā spēks? Man šķiet, ka Lāčplēša gēns 21. gadsimtā ir ikvienā no mums. Lai kā arī mums necenstos iegaltot, ka esam maza tauta, maza valsts, mazi savā būtībā, tomēr mūsos mīt liels tautas gara spēks, mums ir plašas sirdis un mēs esam skaisti savās domās. Visuzskatāmāk to varēja redzēt Ukrainas kara pirmajās dienās, tā kara, kas turpinās joprojām. Liekas, ka kāds mums būtu ar slapju lupatu pa ģimi iedevs. Un varbūt tas pat bija vajadzīgs, lai pamodinātu mūs no ziemas miega un ļautu mums pašiem ieraudzīt arī sevi. Mūsu salikušās muguras pēkšņi iztaisnojās. Mūsu kašķi pēkšņi kļuva klusi un vismaz uz brīdi pazuda. Mūsu kopības gars izlauzās no milzīga aizsprosta un pārpludināja visu Latviju. Mūsu Lāčplēša gēns pēkšņi sāka strādāt. Liekas, ka kāda liela un neredzama roka ir nospiedusi lielo Lāčplēša gēna starta pogu.

Lāčplēša gēns ir ikvienā – vienalga, kādu darbu darām, vai kādi ir ikdienas sasniegumi. Nav mazu lietu. Mazām lietām nereti vajag lielu spēku. Mazas tērcītes veido lielas un varenas upes. Mazas cerības veido lielo nākotni. Tādēļ ikviena doma un aktivitāte, vai tā būtu liela vai maza, ir ļoti vajadzīga kā Latvijai, tā arī karā ierautajai Ukrainai. Nav svarīgi, vai tas ir bērns zīmējums, sievu austās zeķes vai veidotie kamuflāžas tīkli, nakti atbildēts palīdzības zvans, ziedota nauda vai nosūtīts pārtikas furgons, vai lūgšana, palīdzīga roka un padoms, vai laipns vārds un nodziedāta dziesma. Viss veido mūsu Lāčplēša spēku un Lāčplēša tautas garu.

Kā mums nepazaudēt šo kopību? Kā neiestigt atpakaļ strīdu un nenovīdības dubļos? Kā nesākt viens otram atkal dubļus mest sejā? Lāčplēša spēku mums vajadzēs ilgstoši. Un iespējams, ka to visvairāk vajadzēs nākamajos mēnešos. Skaidrs, ka karš Ukrainā ietekmēs arī mūs – gan ikdienā, uzņemot bēgļus Latvijā, gan citās jomās, jo šis karš ietekmēs arī globālos procesus un starptautisko politisko dienas kārtību...

Cēsu novadā spēka avoti ir vēl ļoti daudz. Mums ir aktīvi vietējie iedzīvotāji, kuri iesaistījušies palīdzības nodrošināšanā. Ir izveidota pašvaldības koordinācijas grupa bēgļu uzņemšanai. Esam atklājuši Ukrainas atbalsta informācijas centru. Mūsu izglītības iestādes ir atrotījušas piedurknes, lai ukraiņu bērniem nodrošinātu izglītību. Mūsu jaunieši apņēmīgi nākuši talkā no Ukrainas atbraukušajiem vienaudžiem. Vietējie uzņēmēji piedāvā darba vietas bēgļiem, kā arī izmitināšanas iespējas vēl ir plašas un nav izsmeltas.

Tieši tādēļ es domāju, ka mūsu varēšana un Lāčplēša spēks nebūt nav izsmelts. Ceru, ka arī Ukrainas tautas spēkam vēl ir rezerves aizstāvēt savu zemi, reizē aizstāvēt arī mūs un visu civilizēto pasauli. Šis nav karš tikai par Ukrainu. Šis ir arī karš par mums, par demokrātiju, par mūsu miera cerībām un nākotnes sapņiem.

Un ar reizi nāks tas brīdis, Kad viņš savu naidnieku, Vienu pašu lejā grūdis, Noslicinās atvarā. Tad zels tautai jauni laiki, Tad būs viņa svabada!

/Andrejs Pumpurs, "Lāčplēsis"/

CĒSIS

Cēsis 2025. gadā kļūs par Latvijas kultūras galvaspilsētu

Turot publiski pausto solījumu par Eiropas kultūras galvaspilsētai 2027. gadam sagatavotās kultūras programmas īstenošanu, Cēsis kopā ar novada pagastiem īsteno apjomīgu kultūras programmu un 2025. gadā iemirdzēsies kā Latvijas kultūras galvaspilsēta. Šis būs ievērojams nacionālu un starptautisku notikumu kopums visa gada garumā ar vadmotīvu "Kultūra galvās, pilīs, sētās".

Jau ziņots, ka Cēsis piedalījās Eiropas kultūras galvaspilsētas (EKG) 2027. gada atlases posmā, kurā Cēsu pieteikums netika virzīts otrajā kārtā. Gūstot lielu sabiedrības atbalstu pēc atlases posma, novērtējot ieguldīto EKG darba grupas veikumu un godājot ievērojamo kultūras iestāžu iesaisti procesā, pieņemts lēmums veidot neatkarīgu, apjomīgu un iesaistošu kultūras norišu programmu 2025. gadā.

"Cēsu novads ir bagāts – te dzīvo neskaitāmi radoši, uzņēmīgi un idejām pārpilni cilvēki. Tieši Cēsu novada sabiedrībai esam lēmuši radīt ko īpašu – radīt piedzīvojumu gada garumā, ļaujot baudīt bagātīgu un pārsteigumiem pilnu kultūras pasākumu klāstu. Mēs solījām īstenot EKG programmu, un to darīsim

vēl ātrāk, nekā bijām iecerējuši – jau 2025. gadā! Un tieši programmas vērienīguma dēļ ar pārliecību šo saucsim par kultūras galvaspilsētas gadu," uzsver Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks un gaidāmo norišu programmas vadītājs Atis Egliņš–Eglītis.

Gada laikā tiks īstenoti vairāki simti Latvijas un starptautiska līmeņa kultūras notikumi visā Cēsu novadā. Kultūras galvaspilsētas pasākumu programma būs balstīta piecos tematiskos pilāros: demokrātija, izglītība, vide un klimata pārmaiņas, atjaunošana un Cēsu novada izcilība.

"Ne velti kultūras programmas lozungs skan "Galvās, pilīs, sētās", jo visi vārdi ir ietverti arī pašā nosaukumā "galvaspilsēta". Ar to mēs vēlamies izcelt Cēsu novada ba-

gātības un vērtības. Vārds "galvās" sevī ietver sabiedrību, tās zināšanas, domas, idejas, aktivitātes un iespējas. Vārds "pilīs" raksturo Cēsu pilsētu kā kultūras, izglītības un sociālekonomisko procesu virzītājspēku. Savukārt "sētās" simbolizē Cēsu novada vēsturi, ainavu, objektus, viensētas, solot notikumus katrā novada pagastā," turpina Atis Egliņš–Eglītis.

Saglabājot un cienot iestrādes no gatavošanās 2027. gada atlases posmam, jau šī gada laikā turpināsies darbs ar vietējiem un starptautiskajiem sadarbības partneriem. Tas garantēs gan Latvijas un Cēsu novada kultūras iestāžu, gan starptautisko partneru iesaisti procesos un ārzemju tūristu pieplūdumu novadā, Cēsu vārdam izskanot ne vien Latvijā, bet visā reģionā.

Atsākušās kustību un vingrošanas nodarbības Vaivē

Aicinot iedzīvotājus pievērsties veselīgam dzīvesveidam un vairojot kustības savā ikdienā, no 18. marta Vaives Tautas namā atsākušās vingrošanas un kustību nodarbības. Tās notiek grupās, un nodarbības var ap-

meklēt bez maksas. Gaidīsim visus kustētus un vingrot gribētājus! Nodarbības notiek piektdienās plkst. 17.00 Vaives Tautas namā. Tās vadīs Normunds Bucenīks. Pieteikšanās pa tālruni 28342115.

Apgūst jaunas prasmes

Janvārī darbu sāka sociālo pakalpojumu centra "Pērle" Dienas aprūpes centrs personām ar garīga rakstura traucējumiem, kuru regulāri apmeklē vidēji 11 pieaugušie. Dienas aprūpes centra atvēršanu ļoti gaidīja Invalīdu habilitācijas dienas centra jaunieši un viņu vecāki, jo iepriekšējās telpas jau bija kļuvušas par šaurām.

Šobrīd atvērta arī specializētās darbnīcas, kurās pieaugušie ar garīga rakstura traucējumiem var apgūt jaunas prasmes darbā ar datoru, darboties ar tekstilapstrādi, sietspiedi, dažādiem rokdarbiem un mācīties mazgāt, žāvēt un gludināt veļu. Pakalpojumu pašlaik saņem deviņi pieaugušie. Drīzumā centrā piedāvās apgūt jaunas prasmes keramikas, kokapstrādes un kulinārijas darbnīcās.

Paralēli dienas aprūpes centra un specializēto darbnīcu pakalpojumiem, var saņemt arī sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Šobrīd centrā vairākas reizes nedēļā tiek organizētas vingrošanas un mūzikas nodarbības. Ir nodrošināts fizioterapeits, masieris un sensorā istaba. Drīzumā būs pieejams psihologa pakalpojums, notiks arī dažādas atbalsta grupas nodarbības.

Atbalsta centra "Pērle" vadītāja Dita Trapenciere stāsta: "Skolēnu brīvlaikā sāka darboties Dienas aprūpes centra pakalpojums bērniem ar funkcionāliem traucējumiem. Šobrīd pakalpojumu apmeklē seši bērni. Bērni ar interesi lēnām iejūtas jaunajās telpās, tāpat arī speciālisti pielāgojas bērnu va-

jadzībām. Vienlaicīgi pakalpojumu varam nodrošināt līdz pat 10 bērniem dienā."

"Deinstitucionalizācijas mērķis ir palīdzēt cilvēkiem ar garīga rakstura un funkcionāliem traucējumiem iekļauties sabiedrībā, saņemot sabiedrībā balstītus pakalpojumus, nevis šos cilvēkus nošķirt no sabiedrības, ieviejojot speciālās aprūpes iestādēs. Izveidotie pakalpojumi nodrošina iespēju iedzīvotājiem tuvu dzīvesvietai saņemt nepieciešamo aprūpi, attīstīt jaunas prasmes, kā arī lietderīgi un interesanti pavadīt ikdienu," uzsver Cēsu novada Sociālā dienesta vadītājs Ainārs Judeiks.

Projektā iekļauti arī remontdarbi daudzdzīvokļu namā Caunas ielā 8, Cēsis. Norit vēl pēdējie darbi, lai jau drīz durvis vērtu grupu dzīvokļa pakalpojums, nodrošinot mājvietu 16 pilngadīgām personām.

Atbalsta centrs "Pērle" Cēsis

atklāts pērnā gada nogalē. Tas ir lielākais šāda veida centrs Vidzemē un sniedz sabiedrībā balstītus pakalpojumus pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.

Projekts tiek īstenots ar ERAF atbalstu 9.3.1. pasākumā "Pakalpojumu infrastruktūras attīstība deinstitucionalizācijas plānu īstenošanai", īstenojot projektu "Daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs "Cēsis", identifikācijas Nr. 9.3.1.1/18/I/006. Kopējais projekta finansējums ir 1 843 676,77 eiro, t.sk., ERAF finansējums 1 122 375,41 eiro, valsts budžeta dotācija pašvaldībām 46 394,83 eiro, valsts budžeta finansējums 108 185,55 eiro un pašvaldības finansējums 566 720,98 eiro.

Sociālo pakalpojumus centrā nodrošina deinstitucionalizācijas projekts "Vidzeme iekļauj". Vairāk informācijas: www.vidzeme.lv.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Reģionālās
attīstības fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Cēsu Izstāžu namā jaunas izstādes

No aprīļa vidus, ieskandinot pavasari, Cēsis sāksies tradicionālās Mākslas dienas, kas turpināsies līdz pat maija vidum.

Mākslas dienās Cēsu Izstāžu namā varēs apskatīt divas spilgtas izstādes: gleznotāja Imanta Vecozola izstādi "Ar citu skatu" un stikla mākslinieces Martas Ģibietes izstādi "Ceļotājs un Dārzs". Atklāšanas pasākums notiks 22. aprīlī plkst. 16.00 Cēsu Izstāžu namā, Pils laukumā 3.

Jaunākā Imanta Vecozola gleznu izstāde "Ar citu skatu" ir koncentrēta šodienas liecība, kur pretstatīta trauksmainā un ekspresīvā šodienas sadzīve un miera meklējumi.

Savukārt stikla mākslinieces Martas Ģibietes izstādē "Ceļotājs un Dārzs" būs skatāmas gan stikla skulptūras autortehnikā, gan eksperimenti plaknē, izstādē būs skatāmi galvenokārt pēdējo gadu veikumi. Visjaunākie darbi būs telpiskie stikla pumpuri – mazi, lieli, cerīgi, gludi

Imanta Vecozola "Klusā daba".

un krunkaini, koši un pelēcīgi, dažī pavisam melni, citi dusmīgi. Tie ir kā liecība par neizbēgamo, neapstādināmo pavasari ap mums un mūsos pašos, par cerību, par rītadienu.

Izstādes skatāmas no 22. aprīļa līdz 12. jūnijam.

No aprīļa paaugstināta Cēsu Pilsētas pensionāta pakalpojumu maksa

Ceturtdien, 24. februārī, Cēsu novada domes sēdē lemts par Cēsu Pilsētas pensionāta pakalpojumu maksas izmaiņām. No šī gada 1. aprīļa par 55 eiro paaugstināta maksa par sociālās aprūpes pakalpojumu. Pensionāta klientiem par dzīvošanu pensionātā turpmāk būs jāmaksā 710 eiro mēnesī.

Pansionāta direktore Inga Gunta Paegle skaidro: "Diemžēl pakalpojuma maksas celšana ir likumsakarīga, jo ievērojami cēlušās energoresursu, pārtikas, degvielas un komunālo pakalpojumu izmaksas. Tāpat nepieciešams celt algas pensionāta darbiniekiem un aprūpētājiem. Bet tik un tā – reģiona mērogā mūsu pensionāts nebūt nav dārgākais," uzsver direktore.

Pansionāta izdevumu lielāko daļu veido uzturēšana un komunālie pakalpojumi. Tam seko izmaksas par ēdināšanu, medikamentiem un citām ikdienas vajadzībām.

Cēsu Pilsētas pensionāta cenrādis no 2022. gada 1. aprīļa:

- maksa par sociālās aprūpes klientiem sniegtajiem pakalpojumiem – 710 eiro mēnesī par vienu personu;
- maksa par sociālās aprūpes klientiem sniegtajiem pakalpojumiem – 852,99 eiro mēnesī par vienu personu, ja istabiņā vēlas dzīvot viens pats;
- ēdināšanas maksa (pārtikas iegādes izdevumi) sociālās aprūpes klientiem – 2,12 eiro dienā par vienu personu;
- autotransporta pakalpojumi – 0,85 eiro/km un 4,29 eiro/h.

Cēsis top nākotne – Kosmosa izziņas centrs

Pirms 150 gadiem Krišjānis Valdemārs, dibinot Ainažos pirmo jūrskolu, aicināja: “Brauciet, latvji, jūriņā!” Savukārt šodien Cēsis topošā Kosmosa izziņas centra projekta autors un idejas “tēvs” Pauls Irbins saka: “Nākamais lielais okeāns, ko cilvēks pētīs un apgūs, ir kosmos, bet nākotnes jaunie kontinenti būs Mēness un Marss. Tādēļ nevajag baidīties no lieliem izaicinājumiem, jo ar tiem mēs varēsim kļūt gan gudrāki, gan arī pelnīt.”

Ideju par plašu izziņas centru Cēsis, kurā bērniem un jauniešiem smelties zināšanas par kosmosu un ar to saistītām zinātnēm, Pauls Irbins loloja vairāk nekā desmit gadus. Paredzamas, ka pirmajiem apmeklētājiem Kosmosa izziņas centrs vērš durvis jau šā gada nogalē, bet pilnībā gatavs būs 2023. gada vidū.

No “Zinoo” līdz Kosmosa izziņas centram

Par pirmo impulsu Kosmosa izziņas centra tapšanai var uzskatīt desmit gadus ilgušo Zinātkāres centra “Zinoo” darbību Cēsis un Rīgā. Tanī pašā laikā, kad tika dibināts “Zinoo”, savu jauno ēku Tartu atklāja arī igauņu veidotais zinātnes centrs visdažādāko vecumu apmeklētājiem “AHHAA”. Pauls Irbins stāsta, jau tolaik bijis skaidrs, ka esošais “Zinoo” formāts ar laiku savas iespējas izsmels, tādēļ jau laikus sākuši domāt, kāds varētu būt tālākās attīstības virziens. “Sapratām, ka veidot ko līdzīgu igauņu “AHHAA” nebūtu ieteicams, jo diezgan līdzīgu centru atrašanās tik tuvu līdzās nenāktu par labu ne vienam, ne otram. Spriedām, kāds varētu būt tas tematiskais virziens, kurš būtu interesants ne tikai Latvijai, bet arī starptautiski, un secinājām, ka kosmosa tēma būs interesanta gan bērniem un jauniešiem, gan pieaugušajiem, turklāt šī tēma nav saistīta tikai ar raķetēm un astronautiem vien, tā ietver arī medicīnu, ķīmiju, materiālus, to, kā cilvēki var audzēt pārtiku uz citām planētām u.c. Respektīvi, tā aptver gan dabas zinātnes, gan inženierzinātnes. Redzējām, ka caur šo tematisko virzienu var efektīvāk radīt jauniešos interesi par studijām un darbu inženierzinātnju jomā,” stāsta Pauls Irbins.

Nākotnes tehnoloģijas un STEM joma

Nākotnes tehnoloģiju zinātnes centra ekspozīcija ietvers plašu dabas un inženierzinātnju klāstu – fizika, ķīmija, bioloģija, materiālzinātnes, elektronika, IT, mehatronika, medicīna, enerģētika. Vislielākais uzsvars tiks likts uz kosmosa tēmu. Kosmosa izziņas centrs piedāvās jaunas izglītības programmas, izglītojošas nodarbības un skolotāju apmācības programmas, bērnu un jauniešu nometnes par kosmosa tēmu, izglītojošas sacensības skolēniem, 50 interaktīvus eksponātus, seminārus un konferences par STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics) jeb zinātne, tehnoloģijas, inženierija, matemātika) izglītības jomu, kā arī citus aizraujošus un izglītojošus pasākumus.

Ekspozīciju izveidi nodrošina Eiropas Ekonomikas zonas un Norvēģijas finanšu instrumenta projekts

“Inovācijas centra veidošana Cēsis”. Kosmosa izziņas centra sabiedrisko attiecību projekta vadītāja Ilze Sestule stāsta, ka projekta mērķis ir gan iepazīstināt visus centra apmeklētājus ar kosmosu saistītu tematiku, gan ieinteresēt bērnus un jauniešus par STEM priekšmetiem.

“Centrā piedāvāsim dažādas izglītības programmas, būs arī visai ģimenei piemērotas nodarbības. Projekta ietvaros arī paši gatavojam dažādus izglītojošus interaktīvus eksponātus, un to centrā būs mūsu pašu būvēta starptautiskās kosmosa stacijas replika. Paralēli tam rīkojam ar kosmosa tematiku saistītas nometnes bērniem, patreiz tiek gatavots arī izbraukuma stands, ar kuru dosimies gan uz skolām, gan pilsētas svētkiem. Pirmās iesvētības būs sarunu festivālā “LAMPA” Cēsis jūlija sākumā,” saka Ilze Sestule.

Astronautu un kosmosa nometnes

Bezmaksas nometnes dažādām bērnu un jauniešu vecuma grupām projekta ietvaros tiek rīkotas jau kopš tā uzsākšanas. Pagājušajā gadā 14–16 gadus veci jaunieši no visas Latvijas piedalījās “Astronautu nometnē”. Ilze Sestule teic, ka tajā jaunieši nedēļas garumā mēģināja aptvert, kādas zināšanas un prasmes nepieciešamas, lai kļūtu par astronautu. “Katru dienu bija arī īpašie viesi un attiecīga tēma, bet nometnes noslēgumā visus tās dalībniekus uzņēmam “Astronautu akadēmijā”. Mūsu vidū ir aprīnājami jaunieši. Atceroties tos, kuri pagājušajā gadā piedalījās nometnē, pilnīgi tirpiņas skrien pār kauliem. Daži nāk jau ar konkrētu mērķi, un zina, ko vēlas sasniegt nākotnē. Dažs vēlas kļūt raķešu zinātnieks, cits grib darboties zinātnē fizikas jomā. Mēs viņiem dodam iespēju to “lauciņu” izprast labāk, arī iedibināt kaut kādus kontaktus. Visi mūsu viesi ir savas jomas eksperti. Pagājušajā gadā no Vācijas pat atļidoja eksperts, kurš pirms 10 gadiem vadīja Eiropas Kosmosa aģentūras astronautu atlasī,” atceras Ilze Sestule.

Tiesa, lai nokļūtu šādā nometnē, jauniešiem jābūt mērķtiecīgiem un zinošiem, jo tajā sanāk dalībnieki no visas Latvijas. Piemēram, pērn izsludinātajā atlasē pieteicās jaunieši no Ventspils, Rīgas, Latgales puses, protams, arī no Cēsim. Jāatzīmē, ka galarezultātā nometnē piedalījās tikai viens cēsinieks.

Šogad paredzēta nometne 4.–6.

Foto: Kosmosa izziņas centrs

Top jaunais Kosmosa izziņas centrs Cēsis.

Foto: Kosmosa izziņas centrs

Gaisā uzšauj pasu būvēta “kosmiskā raķete”.

klašu audzēkņiem, un tās tēma ir “Kosmosa nometne”. Ilze Sestule teic, ka katra nometne tiek pielāgota attiecīgajai vecuma grupai, tādēļ šajā nometnē bērniem būs jāiekārto pašiem sava “Mēness bāze”. Daudzas norises notiks ārā, taču būs jāveic arī pētījumi un jāpiedalās eksperimentos. “Šīs nometnes tēma būs tāda visaptveroša: saprast pēc iespējas vairāk par un ap kosmosu. Norises vieta vēl simtprocentīgi nav apstiprināta, taču ir skaidrs, ka tā būs tepat Cēsu pusē,” tā Ilze Sestule. Viņa atzīst, ka jau tagad interese par nometni ir ļoti liela, jo vecākiem gribas, lai bērni arī vasarā dara kaut ko lietderīgu.

Taujāta, kā notiek pieteikšanās dalībai nometnē, Ilze saka, ka atlase ir diezgan nopietna. “Tā kā tā ir bezmaksas nometne, mums ir arī atlases kritēriji. Piemēram, pagājušajā gadā jauniešiem vajadzēja iesūtīt savu CV un aprakstu, kāpēc viņus interesē kosmos, ko viņi vēlas sasniegt, un kādi sasniegumi viņiem jau ir.”

Nākamgad varēsim būtēt raķeti

Savukārt nākamvasar tiks organizēta nometne vidusskolēniem, un tā būs jau pamatīgs izaicinājums viņu zināšanām un prasmēm. Proti, jauniešiem nedēļas garumā būs iespēja pielikt roku raķetes būvniecībā, bet pēc nometnes tā tiks arī palaista.

Pauls Irbins saka: “Saprotams, ka uzbūvēt raķeti pilnīgi no nulles nometnes laikā nav iespējams. Kosmosa izziņas centrā mēs veidojam savu vairākkārt palaižamu

“Astronautu nometnes” dalībnieki pērn Cēsis.

raķeti, kura lidos pusotra kilometra augstumā, un tai būs speciāls kravas nodalījums, kurā jaunieši saliks elektroniku, lai varētu izsekot raķetes lidojumam un pēc tam ievākt datus, cik ātri un tālu tā lidojusi. Nometnes laikā viņi mācīsies, kas kopumā nepieciešams, lai tādas raķetes varētu izstrādāt.”

Pauls arī izsaka cerību, ka pēc dalības šādā nometnē un pēc aizraujošās kosmosa izpētes tematikas iepazīšanas ne viens vien no jauniešiem to izvēlēties par savu nākotnes profesiju.

Savukārt Ilze Sestule uzsver, ka minētās trīs nometnes ir eksperimentālas un nākotnē plānots organizēt starptautiskas nometnes, kurās piedalītos bērni un jaunieši no visas Baltijas.

Viņa atklāj, ka projekta ietvaros katru gadu diviem Latvijas jauniešiem tiek finansētas stipendijas dalībai starptautiskā Eiropas kosmosa nometnē, kura notiek Norvēģijā, Vesteralenā, Andojas kosmosa centrā. “Pagājušajā gadā tajā piedalījās divi jaunieši no Rīgas Tehniskās universitātes Inženierzinātnju vidusskolas. Diemžēl Covid-19 dēļ nometne notika attālināti. Ļoti ceram, ka šogad nometne notiks jau klātienē. Patlaban notiek otrā atlases kārtā, kurā potenciālos dalībniekus izvērtē Eiropas kosmosa nometnes organizatori,” saka Ilze.

Kosmos nav tikai raķetes un astronauti

Kosmosa izziņas centra, kā arī tā rīkoto nometņu mērķis ir parādīt, ka kosmos nav tikai raķetes un astronauti vien. “Nav noslēpums, ka eksaktie priekšmeti daudziem, māco-

ties skolā, likušies par sarežģītu un garlaicīgu. Ar visu, ko darām, mēs gribam parādīt, ka karjeras izvēle STEM jomā ir nākotne, jo tehnoloģijas un zinātne pasaulē ļoti strauji attīstās, nāk klāt arvien jauni materiāli, jauni enerģijas ieguves veidi, un tur bez STEM neiztikt,” norāda Ilze Sestule.

Savukārt Pauls Irbins uzsver, ka darbs ar kosmosu saistītā jomā vairs nav nekāda fantastika arī mūsu valstī. “Latvijā jau ir sava kosmosa nozare, kur ražo gan elektroniku, izstrādā raķešu materiālus, korpusus, siltināšanas materiālus raķešu degvielas tvertņiem, arī satelītiem nepieciešamo elektroniku. Tā mums jau ir ļoti nopietna nozare. Ekonomiskos terminos runājot, tas ir eksports, nauda, ko paņemam no ārzemēm, un kas veicina šeit, Latvijā, labklājību. Kosmos ir tiešām interesanta joma, un kosmosa industrija Latvijā ir jāveido un jāattīsta tālāk, lai jauniešiem būtu iespēja palikt un strādāt šeit, nevis darboties citu valstu labā.”

Šobrīd ir pabeigta Kosmosa izziņas centra ēkas karkasa nesošo konstrukciju izbūve, un ēka ir apšūta ar siltinājuma paneļiem. Tāpat pabeigti ārējo inženiertīklu maģistrāļu izbūves darbi. Arī darbi pie apkārtnes infrastruktūras izbūves rit pēc plāna – autostāvvietā izbūvētas visas pazemes komunikācijas un ierīkots bruģa segums. Uzsākti jumta siltināšanas darbi un jumta seguma izbūve, kā arī ēkas iekšējo inženiertīklu izbūves darbi. Projektu līdzfinansē emisijas kvotu izsoles instruments, ēkas plānotais energoefektivitātes rādītājs apkurei 12,46 kWh/m² gadā.

AMATA

Nītaurē aizvadīta iedzīvotāju kopsapulce

Nītaures kultūras namā 17. martā norisinājās Nītaures pagasta iedzīvotāju kopsapulce. Sapulces laikā iedzīvotāji tika informēti par administratīvi teritoriālo reformu un tās ietekmi uz nītauriešu ikdienu, iepazīstināti ar Nītaures Mūzikas un mākslas pamatskolas tehnisko projektu, kā arī saņēma atbildes uz iedzīvotāju interesējošiem jautājumiem.

Sapulcē piedalījās Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs, Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietnieks Atis Egliņš-Eglītis, Cēsu novada pašvaldības policijas priekšnieks Guntars Norbutis, Amatas apvienības pārvaldes vadītāja p.i. Elita Eglīte un pārvaldes speciālisti.

Cēsu novada domes priekšsēdētājs Jānis Rozenbergs pastāstīja, ka administratīvi teritoriālās reformas gads bijis ļoti intensīvs. Ir ievērojami reorganizēti visas valsts administratīvi teritoriālais dalījums, kā rezultātā mūsu reģionā apvienoti septiņi iepriekšējie novadi, septiņu pašvaldību vietā izveidojot vienu – Cēsu novada pašvaldību.

Iedzīvotāju vidū iepriekš valdīja uzskats, ka visās centralizētajās struktūrās strādā tikai un vienīgi cēsnieki, taču šobrīd statistika rāda, ka no Cēsīm šajās struktūrās strādā vien 40%. No visiem bijušajiem novadiem centralizētajā struktūrā strādā 50%, savukārt 10% darbinieku ir no citiem novadiem. Līdz ar to visa nodarbinātība nekonzcentrējas tikai un vienīgi Cēsīs, turklāt daudzās struktūrās ir iespēja strādāt arī attālināti vai klātienē savā iepriekšējā darba vietā.

Cēsu novada Finanšu komitejā apstiprināts lēmums par kultūras un tūrisma pārvaldības reorganizāciju apvienotajā novadā. "Tā būs viena iestāde, kas turpmāk rūpēsies par kultūru un tūrisma visā novadā. Vēlos uzsvērt, ka kultūras nams Nītaurē ir, būs un paliks. Kultūras namā turpinās darboties pašdarbības kolektīvi un būs savs kultūras nama vadītājs," teica novada domes priekšsēdētājs.

Pašreiz par kultūras dzīvi Nītaurē rūpējas Rihards Vītols. Rihards kultūras notikumiem aicina sekot līdzi sociālajā tīklā "Facebook", kur tiek publicēta informācija par gaidāmajiem pasākumiem un citām aktualitātēm Nītaurē. Rihards pastāstīja, ka viens no lielākajiem vasaras pasākumiem Nītaurē būs "Zelta Šlāgeris", kas pulcēs populārus māksliniekus, šlāgergrupas un muzikālās apvienības.

Cēsu novada pašvaldības grāmatvedība ir centralizēta. Pirms reorganizācijas bija četras dažādas grāmatvedības programmas, un novada Finanšu pārvalde joprojām strādā, lai visa informācija glabātos vienuviet, bet visas finanšu darbības ritētu bez aizķeršanās. Iedzīvotāju vidū satraukumu radīja neziņa par nepienākušajiem komunālajiem rēķiniem – pie šī jautājuma tiek strādāts un jau tuvākajā laikā problēma tiks atrisināta.

Lielākais investīciju objekts tuvākajos gados Nītaurē būs Nītaures Mūzikas un mākslas pamatskola. Visticamāk, vasaras otrajā pusē varētu tikt uzsākti būvdarbi. Amatas apvienības pārvaldes vadītāja p.i. Elita Eglīte pastāstīja, ka "pašlaik ir gatavs tehniskais projekts, pēc tā sekos resursu piesaiste, un tad tiks uzsākta projekta realizācija. Nītaures Mūzikas un mākslas pamatskolas skolotājiem un darbiniekiem būs iespēja tikt ar skolas pārbūves projektētājiem, lai pārrunātu radušos jautājumus un dalītos ar idejām," uzsvēra Amatas pārvaldes vadītāja. Attālināti ar skolas tehnisko projektu iepazīstināja projekta izstrādātāji SIA

"Campaign".

Aprīļa sākumā tiks izsludināts konkurss uz Nītaures Mūzikas un mākslas pamatskolas direktora amatu, lai jau jaunajā mācību gadā skolai būtu patstāvīgs vadītājs. Ņemot vērā skolas attīstības plānu, ir ļoti svarīgi, lai skolā uz vietas būtu direktors, kurš sekotu līdzi projekta realizācijai.

Pašlaik tiek strādāts arī pie kultūras politikas izstrādes. Sagatavoto dokumentu nodos publiskajai apspriešanai aprīļa beigās. Ir iecere organizēt visa novada kultūras forumu. Cēsu Digitālais centrs veiks plašu iedzīvotāju apmācību, tai skaitā senioru apmācību par digitālajām prasmēm. Procesā ir novada attīstības programmas un drīzumā būs publiskās apspriešanas arī par tām.

Sabiedriskās kārtības un saistošo noteikumu inspektors Nītaures pagastā ir Dzilis Tamanis. Pie inspektora var vērsties ar jebkuru jautājumu un problēmu, kas traucē mieru – skaļa kaimiņu uzvedība, klaiņojuši suņi, huligānisms u.c. Ar pašvaldības policiju jebkurā laikā var sazināties, zvanot pa bezmaksas tālruni 8911 vai pieteikt savu problēmu mobilajā lietotnē "Cēsu novads". Cēsu novada pašvaldības policijas priekšnieks Guntars Norbutis uzsvēra, ka viņam ir svarīga drošība visā novada teritorijā, tāpēc Guntaram Norbutam ir atbilstoša devīze – "visiem viena drošība".

Iedzīvotāji bija iesnieguši vairākus ceļu infrastruktūras uzlabošanas jautājumus, tie gan vairāk ir VAS "Latvijas Valsts ceļi" kompetencē – par autobusu pieturu ierīkošanu, dažādu ceļu zīmju atjaunošanu, trans-

portlidzekļu ātruma ierobežojuma zīmēm uz ceļa caur Nītauri, luksosfora ierīkošanu krustojumā ar Vidzemes šoseju, ceļa Nītaure-Skujene sliktā stāvoklī. Jautājumi nodoti izskatīšanai VAS "Latvijas Valsts ceļi".

No iedzīvotājiem tika saņemti jautājumi par apgaismojuma ierīkošanu Līgatnes un Skolas ielā, Niedru ielā un Ozolkalna ielā, kā arī citviet Nītaurē. Amatas apvienības pārvalde informēja, ka šī gada budžetā bija paredzēts ierīkot apgaismojumu Jaunajā un Niedru ielā, taču neplānoti radās problēmas, kā rezultātā šo ieceri nācās atlikt. Iedzīvotāju vēlmēs attiecībā uz apgaismojuma infrastruktūras uzlabošanu ņemtas vērā un tiks realizētas, kad to ļaus finanšu līdzekļi.

Atbildot uz iedzīvotāju jautājumu par publiskās pirts atjaunošanu, amatpersonas norādīja, ka to darīt nav plānots. Vēl 2020. gadā toreizējā Amatas novada pašvaldība izsludināja nekustamā īpašuma Jaunā iela 20 (publiskās pirts) telpu nomas tiesību izsoli, taču neviens pretendents tolaik nepieteicās.

Pašvaldība saredz iespēju izveidot kopienas centru Nītaures kultū-

ras namā, nodrošinot telpas dažādu ieceru realizēšanai, kā arī plānots, ka nākamajā gadā uz projektu konkursiem varēs pieteikties arī nevalstiskās organizācijas.

Nītaures centrā nav plānota centralizēta ūdensapgādes izbūve. Šobrīd Eiropas Savienības atbalstu projektu kanalizācijas sistēmu pieslēgšanai nav. Ja projektu konkursi šajā jomā tiks izsludināti, Amatas apvienības pārvalde tajos piedalīsies. Jo mazāka apdzīvotā vieta un mazāka ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma, jo lielākas izmaksas par šādu tīklu izveidi.

Pirms jaunās ziemas sezonas tiks meklēti risinājumi, kā nodrošināt savlaicīgu ceļu tīrīšanu ziemā ik gadu tiek veikta iepirkuma procedūra, kas nepieļauj iespēju slēgt līgumu ar jebkuru iedzīvotāju, kuram ir interese un traktors ar nepieciešamo aprīkojumu sniegt tīrīšanu.

Iedzīvotāji aicināti savlaicīgi informēt pārvaldi par jautājumiem, ierosinājumiem un problēmām, ja tādās radušās.

Esam lepnī un priecājamies, ka dzīvojam Latvijas vidū – Nītaurē!

Pašdarbības kolektīvi turpina radīt!

Neraugoties uz pandēmiju un citām problēmām, pašdarbības kolektīvi Amatā turpina aktīvu darbību, un var droši teikt: mūsu kolektīvi turpina radīt!

Zaubē

Zaubes pagasta pasākumu organizatore Sandra Eglīte stāsta, ka Zaubē pašlaik aktīvi darbojas četri pašdarbības kolektīvi – Zaubes jauktais koris, Zaubes linijdeju kolektīvs "Tik un tā...", Zaubes 1.-4. klašu tautisko deju kolektīvs un Zaubes tautas lietišķās mākslas (TLM) rokdarbu pulciņš "Trejdeviņi".

Zaubes jauktajam korim mēģinājumi norisinās trešdienās plkst. 18.00. Mēģinājumos tiek apgūti Dziesmu svētku repertuārs. Korī apvienojušies dziedoši, radoši, kopā būt griboši dziedātāji. Kora vadītājs – Rihards Rudzītis. Zaubes jauktais koris savā pulciņā aicina jaunus dalībniekus, pieteikšanās pie kora vecākās Anitas Knētas pa tālruni 26488960.

Zaubes linijdeju kolektīva "Tik un tā..." vadītāja ir Irēna Rešetņika. Linijdeju grupas repertuārā ir vairāk nekā 200 deju. Mēģinājumi norisi-

nās pirmdienās plkst. 18.30.

Zaubes 1.-4. klašu tautisko deju kolektīva vadītāja ir Inese Daugaviete. Mēģinājumi notiek Zaubes pamatskolas telpās.

Zaubes tautas lietišķās mākslas (TLM) rokdarbu pulciņā "Trejdeviņi" pieejamas konsultācijas, rokdarbu pieteikšana un iesniegšana izstādēm ikvienam interesentam. Pieteikšanās pie Sandras Eglītes pa tālruni 26679328.

Skujenē

Skujenes Tautas namā darbojas Skujenes amatieru teātris un deju kolektīva pulciņš pirmsskolas vecuma bērniem. Skujenes kultūras pasākumu organizatore Solvita Krastiņa par saviem pašdarbniekiem ir lepna: "Esam priecīgi par atkalredzēšanos un kopā darbošanos. Rudenī pēc bērnu kopšanas atvaļinājuma atgriezīsies sieviešu vokālā ansambļa vadītāja, un atsāksies ansambļa mē-

ģinājumi. Atkārtoti tiks aicināti deju kolektīva darbinieki, lai atsāktu deju kolektīva darbību. Šis ierobežojums, slimību laiks ir paretinājis dalībnieku skaitu pašdarbībā un kultūrā, bet ticu un ceru, ka viss sakārtosies un viss būs labi! Visiem mums labu veselību!"

Amatā un Drabešos

Amatas pagasta kultūras pasākumu organizatore Taiga Krūmiņa ir gandarīta, ka beidzot var atsākties pilnvērtīgs darbs: "Amatas apvienības Amatas kultūras centra kolektīvi ar degsmi un divus gadus sevi turēto enerģiju ir atsākuši pilnvērtīgu darbu." Viņa norāda, ka prieks par vidējās paaudzes deju kolektīvu "Amata", kurš darbu atsācis gandrīz pilnā sastāvā. Gatavojoties nākamgad plānotajiem Vispārējiem latviešu Dziesmu un Deju svētkiem, kolektīvs apgūst obligāto repertuāru un 8. maijā Valmierā piedalīsies deju kolektīvu skatē.

Atsākoties pilnvērtīgai kolektīvu darbībai, atsākas arī koncertdarbība. Ir laiks aicināt ciemos draugu kolektīvus, kā arī pašiem doties koncert-

braucienos. Deju kolektīvs "Amata" 9. aprīlī uz sadanci aicina draugu kolektīvus, bet 30. aprīlī dosies koncertbraucienā uz Naukšēniem.

Vīru koris "Cēsis" ziemas mēnešus pavadijis, filmējoties jaunajā vēsturiskajā spēlfilmā "Zeme, kas dzied". Šobrīd koris gatavojas sievu un vīru koru salidojumam Tukumā, kā arī nopietni gatavojas augustā plānotajam koncertam "Dziesma deju, deju dzied" Mežaparka Lielajā estrādē.

Folkloras kopa "Ore" godam piedalījies folkloras kopu un etnogrāfisko ansambļu skatē, iegūstot I kategoriju, tādējādi kļūstot par starptautiskā folkloras festivāla "Baltica 2022" dalībnieci.

Pilnā sastāvā darbojas arī kultūras centra linijdeju grupa "Country girls". Saņemti pirmie uzaicinājumi ar saviem priekšnesumiem kuplīnāt pasākumus kaimiņu kultūras namos. Tiek iestudētas jaunas dejas un gatavoti jauni deju uzvedumi, lai godam varētu piedalīties linijdeju čempionātā "Rīgas kauss 2022", kas šogad norisināsies Rojā.

Nītaurē

Nītaures pagasta pasākumu organizators Rihards Vītols informē, ka Nītaurē pašlaik darbojas divi pašdarbības kolektīvi – vokāli instrumentāli ansambļi un Nītaures jauktais koris.

Vokāli instrumentālā ansambļa mēģinājumi līdz šim notikuši otrdienās no plkst. 18.00 līdz 23.00. Mēģinājumu process ir intensīvs, jo notiek gatavošanās Koru kariem. Kamēr norit gatavošanās Koru kariem, mēģinājumi pārcelti uz svētdienām no plkst. 17.30 līdz 23.00. Šobrīd tiek strādāts pie kopēja projekta ar Zaubes jaukto kori pie dziesmas "Dzīvām saitēm siets" (mūzika un vārdi – Nītaures vokāli instrumentālā ansambļa vadītājs Rihards Vītols).

Nītaures jauktajam korim mēģinājumi notiek piektdienās no plkst. 19.00 līdz 20.30 un svētdienās no plkst. 16.00 līdz 17.30. Nītaures jauktais koris pašreiz gatavojas Koru kariem Morē, 2. aprīlī. Nītaures jauktā kora vadītāja – Alise Ketlere-Kaņepone.

Slēpošana, dabas takas un jaunas tradīcijas dzimšana Spārē

Spāres pamatskolas sporta un ārstnieciskās vingrošanas skolotājs Aigars Skrastiņš nebūt ne vieglo skolotāja darbu veic jau vairāk nekā divdesmit gadus, un astoņi no tiem pavadīti Spārē. Kā pats smejas, savulaik pēc augstskolas beigšanas esot teicis, ka nekad nebūšot skolotājs, vien treneris, taču – “nekad nesaki nekad”... Darbs ar Spāres pamatskolas īpašajiem bērniem Aigaram tiešām ir “pieaudzis pie sirds”, tādēļ likumsakarīgi, ka pirms diviem gadiem par nozīmīgu ieguldījumu izglītībā un jaunatnes audzināšanā viņš saņēma balvu “Amatas novada lepnums 2020”.

“Ši bija tāda īpatnēja ziema. Sniegs uzsniga, tad nokusa, un ilgi neveidojās nekāds segums, bet, kad atkal sasnīga, tad jau pamatīgi,” saka Aigars. Un tomēr tieši šoziem viņš iegādājās vēl padomju laika sniega motociklu “Buran” ar visu nepieciešamo aprīkojumu slēpošanas trašu sagatavošanai, un izveidoja tās pie novada skolām Spārē, Amatā, Zaubē, Skujenē, Nitaurē, Ierīkos. “Sanāca arī Līvos un Ģikšos,” viņš piebilst.

Slēpošanas tradīcijas Spārē ir stipras

Aigars priecājas, ka šīs trases izmantoja kā skolasbērni, tā arī citi slēpotpriekā baidītāji, jo viņam pašam, kā jau biatlona trenerim, slēpošana ir īpaši tuvs sporta veids. Atbildot uz jautājumu, kādēļ izvēlējies tieši slēpošanu, Aigars teic, kad tad gan laikam būs jāatgriežas tajos tālajos laikos, kad pirmo reizi uzkāpis uz slēpēm un nosprīdies, ka vēlas būt labāks par visiem citiem pagalma puikām. “Laikam jau tas bija aiz spītības. Bet slēpot man patika, un patik joprojām. Slēpojot tu vari daudz ko pārdomāt, atslēgt domas no stresa. Vēlāk jau sekoja sporta skola, biatlona trenera darbs, arī tagad ar biedrības “B.X.C.S.” palīdzību strādāju ar dažāda līmeņa bērniem un pieaugušajiem.”

Slēpošanas sacensības vēl marta otrajā nedēļā norisinājās arī Spāres muižas Rakstnieku parkā, un, kā atzīst Aigars Skrastiņš, tās noritējušas ļoti veiksmīgi. “Tas bija slēpošanas sprints, kādu iepriekš skolu formātā vēl nebijām rīkojuši. Šajās sacensībās katrs dalībnieks startēja divas reizes – vispirms kvalifikācijā startēja viens, tad grupa kopā pēc rezultātiem, un tikai tad tika noskaidrots uzvarētājs. No trīs skolām piedalījās visas klašu grupas – no 1. līdz 12. klasei, kuras attiecīgi bija sadalītas pa vecumiem un, protams, katrā grupā tika noskaidroti uzvarētāji,” tā Aigars. Tiesa, kā jau visās mūsu dzīves sfērās arī sacensību

rīkošanā savas korekcijas ienesa Covid-19 pandēmijas ierobežošanai noteiktās prasības. Tādēļ sākumā iecerēto sešu skolu vietā pasākumā piedalījās vien trīs. Tomēr Aigars sola, ka nākamajos gados šī tradīcija turpināsies, tā kā iespējas izmēģināt spēkus slēpošanas sprintā būs arī tiem skolēniem, kuri šogad uz sacensībām netika.

“Mūsu Spāres pamatskolas bērni slēpošanu ir ļoti iecienījuši, un nodarbības ārā, kā arī šīs cikliskās kustības, viņiem ir ļoti, ļoti vajadzīgas. Ziemā slēpošana viņiem ir sporta veids numur viens. Laikam gan mūsējā būs vienīgā skola, kurā veselai klasei ir ierakstīta piezīme: “Neviens neatnāca uz stundu, jo visi bija aizgājuši slēpot.”, smejas Aigars.

Pastaigu takas meža ceļos

Aigars Skrastiņš pirms pāris gadiem sāka arī mācību taku ierīkošanu vecajos meža ceļos. Tolaik Covid-19 pandēmijas dēļ skolās bija noteiktas attālinātās mācības, un Aigars domāja, ko vēl varētu darīt, lai bērniem tik daudz laika nav jāpavada telpās. Darbs pie dabas izziņas un fizisko aktivitāšu mācību takas izveidošanas tika uzsākts pavasarī, lai līdz ar jauno mācību gadu to varētu izmantot kā praktisko mācību materiālu dabas zinību priekšmetu apgūšanai, aktīvai atpūtai un tādām fiziskajām aktivitātēm kā nūjošana,

skriešana, velobraukšana, distanču slēpošana un iešana ar sniega korpēm. Taka savu ceļu sāk Spāres Rakstnieku parkā, apmet “apli” un atgriežas sākumpunktā.

“Pamazām mēs to palielinām, iekļaujot dažādas grūtību pakāpes. Šobrīd izveidotas jau trīs veidu pastaigu takas. Vienā kopā ar Amatas apvienības pārvaldi izvietoti izziņoši materiāli par dabu, abi pārējie maršruti jau ir grūtāki. Pēdējā jau ir jākāpj, jālien un jāložņā.”

Taujāts, kā šādas takas ierīkošana notiek, cik daudz laika un pūlītas prasa, Aigars stāsta, ka sākumā jāiet pa mežu, jāmeklē vizuāli piesaistošais, tad topošā taka jāiezīmē – sākumā kartē, bet pēc tam arī dabā. “Tas nav īslaicīgs darbs,” viņš saka, “daudz palīdz biedrības “B.X.C.S.” puīši, kuri šādā veidā pie viena apgūst gan praktiskās iemaņas mežstrādē, gan citās lietās, par kurām mācās skolā. Vienas šādas takas izveidošanai pāriet visa vasara. Tagad gan šī gada lielās lietavas padarījušas savus nedarbus – izveidotie tiltiņi aizskaloti, un, kad sniegs kūs, būs jānododas taku iekārtot atkal no jauna. Vasarā atkal ņemšu krūmgriezi un visu iztīrīšu, lai cilvēkiem nav jābrīnās par brikšņiem,” Aigars atklāj tuvākās un nedaudz tālākās nākotnes plānus. Viņš teic, ka interese par šīm pastaigu takām ir liela. Spāres pamatskolas bērni uz

Foto: No A.Skrastiņa personīgā arhīva

Foto: No A. Skrastiņa personīgā arhīva

tām dodas regulāri, netrūkst arī cilvēku no malas.

“Šī laikam ir tāda vieta, kas palīdz atjēgties no pilsētas stresa un ļauj nomierināties. Cilvēki stāsta, ka takās bez liekas burzmas un steigas, bez kāda stresa var aiziet izstaigāties. Vienkārši paraudzīties apkārtni, izbaudīt dabu un padomāt...”

Rakstnieku parks dod savu gaisotni

“Iespējams, šīs vietas atmosfēra ir tik patikama, pateicoties līdzās esošajam Rakstnieku parkam,” prāto Aigars un saka, ka par parka atjaunošanu vislielākais paldies jā-saka Spāres pamatskolas skolotājai Mārietei Rukmanei, pēc kuras ierosmes 2014. gadā sākās Rakstnieku parka atjaunošana un papildināšana ar jauniem stādījumiem, darbs parkā turpinās aizvien.

Aigars Skrastiņš uzskata, ka parks ir unikāls dabas un kultūras piemineklis, kurš glabā tā stādītāju – daudzu Latvijā pazīstamu, cienītu un milētu literātu piemiņu. Tālākās sarunas gaitā runājam par Rakst-

nieku parka aizsākumu 1930. gada 4. maijā, kad Spāres muižas pamatskolā pēc tās vadītāju Kārļa un Alvīnes Skalbergu aicinājuma viesojās tā dēvētās “Trauksminieku” grupas literāti, kuru skaitā bija arī Aleksandrs Čaks, Arvids Grigulis, Austrā Skujiņa un citi izcili latviešu vārda meistari, kā arī aktrise Elvīra Bramberga. Toreiz pēc viesošanās katrs no viņiem te iestādīja vienu koku.

Savukārt 2014. gadā, parku atjaunojot, tajā tika iestādīta liepa novadnieces Melānijas Vanagas piemiņai. Tagad jau ir atjaunota uz parku vedošā liepu aleja, uzstādītas koku identifikācijas zīmes un planšete ar pirms vairāk nekā deviņdesmit gadiem trauksminieku zīmēto parka plānu un sacerēto himnu.

Aigars teic, ka ir lieliski, ja arī mūsdienās dzejnieki un rakstnieki palīdz atjaunināt parku ar jauniem stādījumiem. Šeit ir Knuta Skujenieka, Lijas Bīdākas, Jāņa Rokpeļņa, Māras Svīres un citu pazīstamu literātu stādīti koki. “Vai kāds brīnums, ka šeit ir tik īpaša un mierpilna gaisotne,” mūsu sarunu noslēdz Aigars Skrastiņš.

Sportiskas aktivitātes Sērmūkšos

No aprīļa atvērta sporta zāle Sērmūkšos. Sērmūkšu un apkārtnes iedzīvotājiem ir iespēja organizēties grupās, lai brīvo laiku pavadītu aktīvi, spēlējot basketbolu, volejbolu vai nodarbojoties ar citiem sporta veidiem. Sikāka informācija un pieteikšanās zāles izmantošanai pa tālruni 29479487 (Vita Demešenkova).

Izvērtēts Drabešu Jaunās pamatskolas ēkas energoefektivitātes projekts

Cēsu novada pašvaldība ir saņēmusi Centrālās finanšu un līgumu aģentūras lēmumu, kas nosaka, ka mēneša laikā Drabešu Jaunās pamatskolas energoefektivitātes projektā ir jānovērš atsevišķas nepilnības, kas nozīmē, ka pēc dokumentācijas pilnveides, tiks apstiprināts skolas ēkas energoefektivitātes projekts.

Plānots, ka siltināšanas darbus varētu uzsākt 2022. gada vasarā. Pašvaldība jau iepriekš ir veikusi vairākus uzlabojumus Drabešu Jaunās pamatskolas iekštelpu atjaunošanā, kā arī skolas ārtelpas labiekārtošanā. Šis ēkas energoefektivitātes projekts nepieciešams, lai skolas ēku padarītu ne tikai vizuāli pievilcīgu, bet arī uzlabotu ēkas siltumnoturību un samazinātu siltumapgādes izmaksas.

Skujenes pagasta pārvaldes ēkas “Gaismas” atjaunošana

Noslēdzies iepirkums Skujenes pagasta pārvaldes ēkas jumta un cokola remontam.

Veicot objekta apsekošanu dabā, tika konstatēts, ka esošais jumta segums ir stipri bojāts un deformējies. Ēkā nokļūst nokrišņi un bojā pirmā stāva pārsegumu un pirmā stāva darba telpas. Apsekojot ēkas fasādi, tika konstatēts, ka cokola siltinājums ir atdalījies no ēkas pamatiem.

Ziemas sezona noslēgta ar skolēnu slēpošanas sacensībām Spārē

Šogad sniega sega lutināja, un tas ļāva pēc divu gadu pārtraukuma 11. martā uz starta pulcēt skolēnus no Amatas apvienības teritorijas skolām. Pirms pandēmijas šīs slēpošanas sacensības bija kļuvusi par tradīciju, diemžēl pandēmijas dēļ sacensības iepriekšējos divus gadus nevarēja notikt.

Šogad bērniem un jauniešiem bija iespēja sacensties dažādās distancēs un vecuma grupās, gūstot pozitīvas emocijas un sacensību pieredzi. Ar sacensību rezultātiem var iepazīties:

www.amatasnovads.lv.

Paldies Spāres pamatskolai par sacensību uzņemšanu, Aigaram Skrastiņam par trases gatavošanu un Jānim Freivaldam par tiesāšanu. Uz tikšanos nākamgad!

LĪGATNE / AMATA

Atjauno Līgatnes pirmsskolas izglītības iestādes ēku

Aktīvi norit fasādes un jumta atjaunošanas un restaurācijas darbi Līgatnes pirmsskolas izglītības iestādes ēkā Gaujas ielā 7. Patlaban pilnībā veikta ēkas dakstiņu jumta seguma nomaiņa, kā arī veikta fasādes bojāto koka detaļu un konstrukciju nomaiņa, dekoratīvo elementu restaurācija un attīrīšana krāsošanai.

Galdnieki aizvien veic logu un ārdurvju atjaunošanu, ar īpašu rūpību noņemot gadsimta krāsas slāni un restaurējot koka un metāla detaļas. Iestājoties atbilstošiem laika apstākļiem, sāksies atjaunotās fasādes krāsošanas darbi. Tikmēr

iekštelpās norit siltināšanas darbi ēkas bēniņos un pirmā stāva grīdu konstrukcijās.

Būvdarbus paredzēts pabeigt līdz 31. maijam. Pēcāk tiks veikts arī nepieciešamais kosmētiskais remonts iekštelpās.

Norit Līgatnes ceļu un ielu labošana

Aizvadītā ziema ar būtiskām gaisa temperatūras svārstībām un nokrišņu daudzumu radījusi jaunus ielu asfalta seguma defektus. Situācija uz ceļiem tiek regulāri uzraudzīta, iespēju robežās tiek veikti asfalta bedrīšu remontdarbi, izmantojot šķembu maisījumu un/vai auksto asfaltu.

Taču, kamēr nav beidzies sala periods, pastāv dažādi ierobežojumi, lai asfalta bedrīšu remontu veiktu pilnā apjomā. Pilnvērtīgs remonts Līgatnes pilsētā, Augšlīgatnes un Skaluļes ciemā paredzēts aprīli, iestā-

joties labvēlīgiem laika apstākļiem. Savukārt Brīvības iela un Dārza iela Līgatnē iekļautas prioritāri atjaunojamo ielu plānā, un jau šogad varētu tikt sākti šo ielu seguma atjaunošanas projektēšanas darbi.

Aktualitātes Līgatnē

Darbojas klientu apkalpošanas centrs

Kopš februāra Līgatnes iedzīvotājiem pieejams Cēsu novada Līgatnes pagasta Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs Nītaures ielā 6. Klientu apkalpošanas centra tālruna numurs 66954914.

Darbu atsāk Līgatnes pārceltuve

Atsākts pilnvērtīgs Līgatnes pārceltnes darbs. Tiks vērtēta transporta (pakalpojuma sniegšanas) intensitāte, lai lemtu par iedzīvotāju izteikto ierosinājumu pagarināt Līgatnes pārceltnes darba laiku.

Norit iepirkums

Norit iepirkuma procedūra Jumpravas ielas un pašvaldības autoceļa "Lielitmaņi-Upesmuižnieki" asfaltētā ceļa posma seguma atjaunošanas darbu veikšanai.

Nosaka transporta masas ierobežojumus

Lielākajā daļā grants ceļu posmu Līgatnes pagastā ir noteikts transportlīdzekļu masas ierobežojums. Ja nepieciešams saskaņot kokmateriālu krautņu izveidi pašvaldības autoceļu malās vai kravu pārvadājumus pa pašvaldības ceļiem šajā periodā, iedzīvotāji tiek aicināti vērsties Līgatnes apvienības pārvaldē.

Apsēko bērnu rotaļlaukumus

Tiek apsēkoti bērnu rotaļu laukumi un pastaigu taku infrastruktūra Līgatnē, lai apzinātu nepieciešamos remonta un labiekārtojuma darbus, kas tiks veikti, iestājoties siltākiem laika apstākļiem.

Aicināti pirmklasnieku vecāki

22. aprīlī plkst. 18.00 Jauno Līderu vidusskolā, Strautu ielā 4, Līgatnē, topošo pirmklasnieku vecākiem būs iespējams tikt ar audzinātāju.

Līgatnes jaunieši var pieteikties darbam vasarā

Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvalde aicina jauniešus vecumā no 13 līdz 18 gadiem pieteikties apmaksātam darbam vasaras brīvlaikā no 1. jūnija līdz 31. augustam. Darbam aicināti pieteikties jaunieši, kuru dzīvesvieta deklarēta Līgatnes pilsētā vai Līgatnes pagastā un kuri mācās vispārīgizglītojošās vai profesionālās izglītības iestādēs.

Lai pieteiktos nodarbinātības pasākumiem vasaras brīvlaikā, no 1. līdz 30. aprīlim pārvaldē (Nītaures ielā 6, Augšlīgatnē, pastkastītē "Iesniegumi") jāiesniedz rakstisks iesniegums un ārsta izziņa, kurā

norādīts, ka jauniešiem atļauts strādāt algotu darbu. Iesnieguma forma atrodama mājaslapā www.ligatne.lv sadaļā "Iesniegumi, veidlapas". Ja skolēns ir nepilngadīgs, tad iesniegumu aizpilda un iesniedz skolēna

vecāks.

Jautājumu gadījumā sazināties ar Daci Bērziņu, izglītības un jaunatnes lietu speciālisti, pa tālruni 26866855. Sīkāka informācija mājaslapā www.ligatne.lv.

Izteiksmīgās runas konkurss "Pūcīte" visam Cēsu novadam

Pirmsskolas vecuma bērnu izteiksmīgās runas konkurss "Pūcīte" atgriežas, un tajā varēs piedalīties audzēkņi ne tikai no Līgatnes, bet visa Cēsu novada. Veiksmīgā un radošā gaisotnē "Pūcīte" jau piecus gadus radusi mājvietu Līgatnē, līdz šim pulcējot mazos runātājus no Līgatnes un Amatas novadiem.

Šogad konkurss "Pūcīte" zem sava spārna laipni sagaidīs visa plašā Cēsu novada pirmsskolas izglītības bērnus – mazos pūcūlenus, lai viņi rādītu savas prasmes skaisti un izteiksmīgi runāt.

Kā ierasts, konkursa 1. kārtā norisināsies izglītības

iestāžu grupiņās martā un aprīlī, savukārt maijā notiks konkursa 2. kārtā, kurā dalībnieki tiksies Līgatnē.

Konkursa nolikums tiks nosūtīts katrai pirmsskolas izglītības iestādei mūsu novadā. Papildu informācija pa tālruni 26866855.

Telpu sezonas vieglatlētikā rezultāti 2022. gadā

Kopš pandēmijas sākuma sporta klubam "Ašais" sacensību kalendārs bijis ļoti saraustīts. Taču beidzot aizvadīta pirmā pilnvērtīgā telpu sacensību sezona ar bagātīgu kalendāru. Tika aizvadīti visu vecuma grupu valsts čempionāti, pieaugušo telpu čempionāts un citas sacensības.

"Ašo" sasniegtais šajā telpu sezonā vērtējams ļoti dažādi! U16 grupā sudrabs 800 m distancē Teodoram Godiņam. Savu pirmo medaļu karjerā pieaugušo konkurencē izcīnīja Roberts Glazers, kuram bronza 1500 m! Robertam arī teicami personīgie un kluba rezultāti – rekordī telpās gan 800 m, gan 1500 m distancēs. Diemžēl divas vērtīgas medaļas zaudētas – pretlikumīga diskvalifikācija U20 čempionātā, kā rezultātā atdota uzvara un medaļa. Sāpīga pieredze. Tāpat divas Elzas Niklases medaļas U18 čempionātā laupīja kļūšana "pozitīvai" Covid-19 testā pāris dienas pirms sacensībām.

Esot favorītu lomā, U14 vecuma grupā abas jaunākās "ašās" neizturēja pirmā lielā čempionāta spriedzi, nosartējot vājāko maču sezonā.

Atskats uz sacensību rezultātiem:

Latvijas reitings pēc telpu sezonas U20

- Roberts Glazers (pirmais gads U20): 1500 m – otrs ar rezultātu 4.04.31; 800 m – trešais ar 1.57.55; 1000 m – otrs ar 2.35.40;
- Renāte Belājeva (pirmais gads U20): 400 m – sestā ar 1.01.47.

Latvijas reitings pēc telpu sezonas U18

- Elza Niklase (otrais gads U18): 1500 m – otrā ar 5.11.89; 800 m – sestā ar 2.26.31.

Latvijas reitings pēc telpu sezonas U16

- Teodors Godiņš (pirmais gads U16): 800 m – trešais ar 2.18.72;
- Roberts Cercins (otrais gads U16): 800 m – desmitais ar 2.23.67;
- Stella Paltiņa (pirmais gads U16): 800 m – sestā ar 2.30.04.

Vingrošanas nodarbības aprīlī

Veselības vingrošanas nodarbības klātienē notiek pirmdienās "Ausmās", otrdienās Ģikšos, Amatas kultūras centrā, Skujenē, ceturtdienās Livos un Sērmūkšos, bet trešdienās Nītaurē. Dalība klātienē nodarbībās iekšējā iespējama tikai ar derīgu Covid-19 vakcinācijas vai pārslimošanas sertifikātu, kas kopā ar personu apliecināšanu dokumentu jāuzrāda pirms nodarbības. (Lūdzam sekot līdz aktuālajiem epidemioloģiskās drošības noteikumiem, jo tie var mainīties!)

4., 11. un 25. aprīlī veselības vingrošanas nodarbība Amatas apvienības pārvaldes zālē "Ausmās" no plkst. 18.00 līdz 19.00. Nodarbību vada fizioterapeite Laura Amantova, iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni 28681083.

5., 12., 19., 26. aprīlī veselības vingrošanas nodarbība Amatas kultūras centrā Ģikšos no plkst. 18.00 līdz 19.00. Nodarbību vada Zigrīda Liepiņa, iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni 26410865.

6., 13., 20., 27. aprīlī Veselības vingrošanas nodarbība Nītaures kultūras namā plkst. 18.30 – 20.00. Nodarbību pasniedz fizioterapeite Dace Lūkina.

7., 14., 21., 28. aprīlī veselības vingrošanas nodarbība

Drabešu Jaunās pamatskolas pirmsskolas izglītības iestādes sporta zālē Livos no plkst. 14.00 līdz 15.00. Nodarbību vada Zigrīda Liepiņa, iepriekšēja pieteikšanās pa tālruni 26410865.

*Pasākumi apmeklējami bez maksas, tie tiek īstenoti ESF projekta nr. 9.24.2/16/1/007 gaitā. Uz nodarbībām aicināts ikviens interesents. Plašāka informācija par pasākumiem www.amatasnovads.lv.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fond

REGULĒJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Agras ciemā izmaiņas ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanā

Pamatojoties uz Cēsu novada domes lēmumu, sākot ar 2022. gada 1. aprīli Agras ciemā, Drabešu pagastā, Cēsu novadā komunālās saimniecības ūdensapgādes un kanalizācijas apsaimniekošanas funkcijas nodotas Cēsu pašvaldības kapitālsabiedrībai Cēsu

pilsētas SIA "Vinda".

Aicinām Agras ciema iedzīvotājus sazināties ar SIA "Vinda" klientu daļu par līguma slēgšanu, izmantojot e-pastu: klientiem@vinda.lv, vai zvanot pa tālruniem 64122957, 64122309 vai 29268096.

Meklēt un atrast savu vietu dzīvē

Skola mums dod ceļmaizi visai turpmākajai dzīvei. Šis teiciens tik bieži ir dzirdēts, ka jau nedaudz “apbružāties”. Tomēr ikviens atcerēsies savus skolas gadus, kuri vēlāk ne vienam vien kalpojuši tālākā dzīves ceļa izvēlē. Tieši tādēļ tik svarīgs mācību procesā ir radošums, iespēja pašrealizēties un pieņemt arvien jaunus izaicinājumus sevis pilnveidošanā. Kā īsti ir veidot tādu skolas vidi, kura neļauj iestīgt pelēcības purvā, vaicājam Līgatnes Jauno Līderu vidusskolas direktorei Saivai Vītolai.

Līgatnes novada vidusskola kā Jauno Līderu vidusskola durvis vēra 2020. gada 1. septembrī. Saivai Vītolai, 2018. gadā uzsākot darbu gaitas kā skolas direktorei, viens no pašvaldības izvirzītajiem darba uzdevumiem bija īstenot izglītības iestādē pārmaiņas. Likumsakarīgi, ka tādēļ pirmais “Cēsu Novada Vēstu” jautājums skolas direktorei ir par skolas nosaukumu un tajā ietvertu vēstījumu.

“Pirmā zilbite ir no vārda “Līgatne”, tāpēc tā emblēmā arī ir izcelta. Bet vārds “līderis” iekļauts, lai katrs saprastu un meklētu savu vietu dzīvē, būtu drošs un pārliecināts par sevi,” saka Saiva Vītola.

Sapnis par ideālo skolu

Ticību savai idejai un lielu pārliecības spēku vajadzēja arī pašai direktorei skolas pārmaiņu procesā. Ja šodienas skolas ikdiena jau ir uzņēmusi savu ritmu un gaitu, tad skolas koptēla izveides pirmsākumos pietika gan kalnu, ko gāzt, gan negulētu nakšu un situāciju, kad ar 24 stundām diennakti šķiet par maz.

“2018. gadā es biju direktore-iesācēja. Aiz muguras man bija 25 gadi pedagogiskā darba stāža diezgan prestižā Latvijas skolā, kas bija devusi ne tikai pedagogiskā darba rādītājus, bet arī savu izpratni par to, kādai būtu jābūt ideālajai skolai gan skolēnu, gan skolas darbinieku skatījumā. Sapņos un vizijās tas virmoja, tinās pa galvu, bet visu īstenot bija ļoti grūti. Iemeslu daudz, bet galvenais – diennakts par īsu un dažbrīd pietrūka arī spēka. Tik ļoti gribējās visu zināt, lasīt, pētīt, skatīties, analizēt, realizēt!”

Pārmaiņu laiks un pandēmijas ēna

Saiva stāsta, ka ideju par pārmaiņām skolā bijis daudz, tas nākušas no dažādām pusēm, ne tikai no skolas vien. Tomēr tā īsti pagrieziena punkts laikam iestājās brīdī, kad skolai vajadzīgo pārmaiņu

stāstam pieslēdzās toreizējā Līgatnes novada domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins un vietējais uzņēmējs Mārgers Zeimanis, kuri skolas komandu iepazīstināja ar dažādiem cilvēkiem, pieredzēm, skatījumiem par izglītību.

“Tika ieguldīts nežēlīgs darbs, jo man kā direktorei vajadzēja apbraukāt augstskolas, iecerētos sadarbības partnerus un pierādīt, ka mēs domāsim citādāk, iesaistīsim savus skolēnus atbalsta projektos, sadarbosimies. Grūts, bet tāds patriotisma pilns cerību laiks, kurā līdinājās domas, tas bija laiks, kad daudzas izlolotās idejas tika piezemētas, jo likumdošana mūs bieži atgriezta reālajā pasaulē. Protams, ja kādam lūdzu, palīdzēja, bet visiem savi darbi un savas problēmas, tā tad – cinies un turies!”

Un tad nāca Covid-19 pandēmija un ar to saistītie epidemioloģiskās drošības ierobežojumi. Bija jāmācās dzīvot un strādāt līdz šim neierastos attālinātā darba apstākļos. Taču, kā saka Saiva Vītola, ikdienas darbu jau neviens nebija atcēlis, un paralēli tam visam – darbinieku motivācija un iedrošināšana, jo pēkšņi darbs bija jāveic pavisam citādākā formātā gan metodiski, gan psiholoģiski. Ļoti būtiska bija arī skolas nodrošināšana ar informācijas tehnoloģijām attālināto mācību procesu īstenošanai, un pāri visam vēl nemitīgā normatīvu maiņa.

Par vēlmēm, interesēm un vajadzībām

Jautājām, ar ko Jauno Līderu vidusskola atšķiras no citām skolām. Ar mācību procesu? Pieeju? Jaunim mācību priekšmetiem pēc skolēna izvēles? Kas ir tas īpašais, lai vecāki vai paši skolēni izšķirtos par labu tieši Līgatnei?

Saiva Vītola atbild, ka mācību saturs paliek nemainīgs, jo pašos pamatos Jauno Līderu vidusskola ir vispārīglītojoša skola, kurai jāizpilda mācību satura valsts noteiktās

prasības. Toties pārējais gan esot ļoti atkarīgs no skolēniem – viņu vēlmēm, interesēm un vajadzībām.

“Ja bērns netiek galā ar savu ikdienas uzdevumu – mācībām, tad blakus piedāvājumus dot ir sarežģīti. Taču arī tie ir vajadzīgi. Nelieli kursi, apmācības viņiem interesējošās jomās – kulinārija, dārkopība, paš aizsardzība, astroloģija... Plānota bija arī jaunu zināšanu un prasmju apgušana pie dažādiem sadarbības partneriem ārpus skolas telpām, taču epidemioloģiskie noteikumi to ļoti ierobežoja. Varētu to darīt tagad, taču 11. klasei tūlīt būs eksāmeni, un šī brīža prioritāte ir pēc iespējas labāki rezultāti valsts pārbaudes darbos. Vēl 11-tajiem šogad jāpaspēj realizēt jau pagājušajā gadā aizstāvētais projekts – “Mūsu ideālā mācību telpa”, kura ietvaros ir gan klases remonts pašu spēkiem, gan tās iekārtojums,” stāsta direktore.

Iedvesmojoši piemēri “no malas”

Viņa atzīst, ka mūsdienu skolas problēma ir motivācija mācīties. Tādēļ bērniem ir vajadzīgi ne vien skolotāju stāsti, bet arī kāds “cilvēks no malas” – ar savu pieredzi un interesanto dzīvesstāstu. Tāpēc arī radusies ideja par klases krusttēvu vai krustmāti, kas ar iedvesmojošiem stāstiem sarunājas ar jaunatni pat bez skolotāja klātbūtnes.

“Pašreiz mums krusttēvs – Māris Olte – ir tikai vidusskolēniem. Viņš reizi pa reizei mūs apciemo, aprunājas ar jauniešiem, aiziet kopīgā pārgājienā. Tagad, kad skolās atkal atļaus klātienē nodarbināt ar pieaicinātiem viesiem, noteikti turpināsim skolēnu sarunas ar dažādu jomu līderiem, kas motivētu bērnus mācībām un mērķu izvirzīšanai. Ļoti piedomāju pie tā, lai arī skolā iztrūkstošais skolotājs atnāktu pie mums ar mirdzošām uzuntiņām acis, vēlmi strādāt un uz vispusīgu sadarbību vērst. Tas nav viegli, bet ir ļoti svarīgi! Ir prieks, ka teātra

mākslu, uzstāšanās prasmes, prezentācijas mākslu mūsu vidusskolēni mācās pie režisora Jura Jonēla, tāpat viņiem ir lieliskas psiholoģijas nodarbības Rīgā pie pasniedzējas Ivetas Krastiņas, 11. klasei audzinātājs ir Saeimas deputāts, lektlietu ministrijas parlamentārais sekretārs Mārtiņš Šteins. Viņš vidusskolēniem māca arī vēsturi un sociālās zinātnes. Uz skolu labprāt aicinām arī dažādu jomu speciālistus, kas skolēniem pamāca praktiskas dzīves iemaņas, piemēram, personālietu speciālistu, kas ar skolēniem gan kopā, gan individuāli izrunā, kā jāuzvedas darba intervijās, kā jāraksta savs CV,” atklāj Saiva Vītola.

Viņa neslēpj, ka Covid-19 pandēmijas laiks ne vienai vien iecerei pārvilcis svitru, taču cer, ka nākamgad 12. klasē vidusskolēni padziļinātos kursos spāpēs vēl paveikt daļu no iecerētā.

Un, protams, jāmin arī tādi tikami “bonusi” kā dalība “Erasmus+” projektos. Piemēram, šogad skolēni bijuši Portugālē, Itālijā un Grieķijā. Tāpat interesanti ir arī sadarbības partneru piedāvājumi – mācību stundas dažādos uzņēmumos. Saiva Vītola kā piemērus min skolas sadarbību ar AS “Latvijas valsts meži” un SIA “ZAAO”, kuros īsteno tās mācību stundas ļauj praksē apgūt vides mācību.

Ar lepmumu par savējiem

Nobeigumā jautāju, vai ir kādi sasniegumi, ar kuriem skola var lepoties? Un Saiva Vītola atbild, ka ļoti lepojas ar savu kolektīvu – gan

pedagoģiskajiem darbiniekiem, kuri pilnveido un dažādo mācību procesu, padarot to radošu un inovatīvu, gan tehnikā personāla atbalstu un iesaisti. Direktore teic, ka lepojas arī ar Līgatnes uzņēmējiem, dažādu iestāžu vadītājiem un darbiniekiem, no kuriem nekad nav saņemts atteikums, ja skolai tiek lūgta kāda veida palīdzība. “Noteikti jāmin arī Prakses dienas, kurās ļoti svarīgs ir vietējo atbalsts. No Ēnu dienām tās atšķiras ar to, ka katrs skolēns nevis pēta, ko konkrētās profesijas pārstāvis savā ikdienas darbā veic, bet pats to arī izmēģina. Praksēs uz divām dienām semestrī skolēni dodas, sākot no 8. klases. Jaunieši izmēģina spēkus gan savā nākotnes iedomu profesijā, gan varbūt tādā, kurā, kā pašiem šķiet, nekad nestrādās. Praktiskā darbā iegūtās atziņas daudz ko liek pārdomāt. Jāpiebilst, ka skola ļoti piedomā pie tā, lai katram skolēnam tiešām varētu piedāvāt tieši to profesiju, kuru viņš vēlētos izmēģināt,” teic Saiva Vītola.

Līgatnes Jauno Līderu vidusskolā ir gan jauni datori, gan digitālās kameras un digitālās tāfeles, gan 3D printeris un iespēja apgūt dažādus mūzikas instrumentus. Tomēr direktore uzsver, ka, līdztekus modernai skolas videi un aprīkojumam, izglītības iestādē ļoti svarīga ir arī psiholoģiskā labsajūta. “Mēs sekojam līdzi savu bērnu izjūtām, runājam ar viņiem, dzīvojam kopā ar viņiem. Ikdienā visi cenšamies atcerēties un saprast, ka vienīgais veids, kā paveikt lielisku darbu, ir mīlēt to, ko darām.”

Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu sasniegumi

Izstāde leriķu dzelzceļa stacijā

Eiropas kultūras mantojuma dienu laikā Līgatnes Mūzikas un mākslas skolas (LMMS) audzēkņi

strādāja pie lielformāta ekspozīcijas, kas tika izvietota leriķu dzelzceļa stacijas lielajos logos. Divos lielformāta darbos iestrādātā tēma – “Nā-

kotnes dzelzceļš vai stacija”.

Saņem Pateicības rakstus

LMMS audzēkņi piedalījās Latvijas mākslas un dizaina skolu audzēkņu radošo projektu konkursā “Mantojums”. Audzēkņa Jāņa Stepes darbs “Piena krūze”, Lindas Beātes Pimberes darbs “Zalkša zīmes trauki”, Karlīnes Rozītes darbs “Šķīvji ar likoču vēstījumu” saņēmuši pateicības rakstus no Latvijas Nacionālā kultūras centra.

Gūst starptautisku atzīību

Akordeona spēles audzēknis Rūdolfs Melnis starptautiskā konkursā “Astanas Grand Prix” ar JS.Baha

skaņdarbu “Prelūdija D-Dur” saņēma II pakāpes laureāta diplomu. Attālinātā konkursā Astanā piedalījās arī 2. klases talantīgā čelliste Anna Stumbure, saņemot I pakāpes laureāta diplomu, un 3. klases klavierspēles audzēknis Gustavs Priekulis, saņemot II pakāpes laureāta diplomu.

Mākslas darbi tiek virzīti izstādei Čehijā

50. Starptautiskajā bērnu mākslas izstādē-konkursā “Lidice 2022” Čehijā, izturot konkursa pirmo kārtu, piedalīsies LMMS audzēknes Annas Leilandes darbs “Mistēriju muzejs” un audzēkņa Emīla Rūda Zelča darbs “Dinozauru izstāde”.

Uzvāra konkursā “Vidzemes ciruliši”

LMMS audzēkne Anete Gulbe attālinātajā solo dziedāšanas konkursā “Vidzemes ciruliši” piedalījās ar latviešu tautas dziesmu “Trīs sidraba upes tek” un Imanta Kalniņa skaņdarbu “Jautrais dzancis”, iegūtot 1. vietu.

Jauna mājaslapa

Līgatnes Mūzikas un mākslas skolai martā izveidota jauna mājaslapa www.ligatnesmms.lv. Tā tiek pilnveidota un saturiski bagātināta, un tajā var atrast aktuālo informāciju par LMMS darbību.

Līgatnē Gaujas ielā būvdarbi

Marta vidū Līgatnē atsākušies Gaujas ielas asfalta seguma pārbūves darbi. Tiek veikti apjomīgi ietves seguma un brauktuves norobežojošo konstrukciju demontāžas darbi, kā arī turpināta lietusūdens noteiku, gūliju un caurteku izbūve.

Būvdarbu veicējs apņēmis nodrošināt ielas caurbraukšanas nepātrauktību, tomēr būvdarbu gaitā var tikt īslaicīgi ierobežota satiksme. Iedzīvotājus aicina būt pacietīgiem, uzmanīgiem un izturēties pret noteikto ar sapratni, kā arī savlaicīgi plānot kravu pārvadājumus.

PĀRGAUJA

Aktualitātes Pārgaujā

Lielstraupes pili sakopšanas talka

Lielstraupes pils un baznīca 2. aprīlī plkst. 10.00 rīko pils parka, baznīcas un Straupes dzirnavu apkārtnes pavasara sakopšanas talku, kurā katrs aicināts pielikt savu roku, lai kopīgiem spēkiem padarītu pavasara darbus. Talkas koordinatore Rudīte Vasile, tālrunis 29464946. Talkā veicami darbi, kuriem aicinām pieteikties jau iepriekš:

- krūmāju izzāģēšana parkā (senajā aizsarggrāvī), takā uz Baronu kapiem un grāvī pie Putnu mājas;
- dzirnavu tiltiņa remonts;
- lapu grābšana pils parkā;
- zupas vārīšana.

Pili notiks filmēšana

12. aprīlī un 13. aprīlī Lielstraupes pili notiks filmas "Lotos" filmēšana. Tās laikā pils apmeklētājiem būs slēgta.

Projektu aktualitātes Pārgaujā

Sagatavots un iesniegts projekta "Apgaismojuma ierīkošana sabiedrisko aktivitāšu norises vietā Stalbē" pieteikums Vidzemes lauku partnerības "Brasla" projektu konkursa XII kārtā. Uzsākta projekta "Pašvaldības autoceļa Čaukas-Kūdums seguma atjaunošana ar divkārtu virsmas apstrādi Raiskuma pagastā, Cēsu novadā" realizācija. Notiek iepirkuma procedūra. Uzsākta projekta "Ūdensapgādes, kanalizācijas tīklu un ielu apgaismojuma pārbūve dzīvojamā māju kvartālā Straupes ciemā" realizācija. Norit saskaņošanas darbi, pēc kuriem tiks uzsākta projekta realizācija.

Ierobežo transporta masu

Iestājoties atkušņa periodam, uzstādītas transporta masas ierobežojumu ceļa zīmes uz pašvaldības grants ceļiem Pārgaujā. Tiek veikta pašvaldības ceļu ikdienas uzturēšana, bedrīšu remontdarbi, ceļmalu tīrīšana un sakopšana.

Vingrošana senioriem

Atsākušās veselības vingrošanas nodarbības senioriem Stalbes Tautas namā otrdienās plkst. 11.30. Nodarbības vada trenere Rudīte Truce. Sikāka informācija pa tālruni 29247718 (Grieta).

Izteikta gatavība pārņemt īpašumtiesības uz Lielstraupes pili

Cēsu novada domes sēdē 24. martā lemts par gatavību pārņemt Cēsu novada pašvaldības īpašumā patlaban Veselības ministrijai piederošo Lielstraupes pili un ar to funkcionāli saistīto īpašumu.

Vienlaikus dome lūgs Veselības ministrijai atbalstīt Lielstraupes pils kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, nododot atsavināšanai ar Lielstraupes pili saistītos nekusta-

mos īpašumus "Berline" un "Rehabilitācijas centrs "Saulīti".

Dome arī konceptuāli atbalstījusī sagatavoto Lielstraupes pils attīstības stratēģiju 2022.–2030. gadam.

Pārgaujā tiks izsludināts "Projektu konkurss 2022"

Jau vairākus gadus Pārgaujā tiek organizēts pašvaldības projektu konkurss, kura mērķis ir veicināt Pārgaujas novada iedzīvotāju dzīves vides sakārtošanu un uzlabošanu, sekmējot sadarbību starp pašvaldību, iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī iedrošināt iedzīvotājus īstenot pašu idejas.

Projektu konkursa ideja Pārgaujas apvienības teritorijā – Straupes, Stalbes un Raiskuma pagastā – nemainīgi tiek turpināta arī pēc novadu apvienošanās. Pārgaujas apvienības pārvaldes 2022. gada projektu konkursā interesentiem no 20. aprīļa līdz 5. maijam jāiesniedz savas idejas pieteikums. Komisija izvērtēs iesniegtās idejas un lems par finansējuma piešķiršanu tās īstenošanai. Rezultāti tiks paziņoti līdz 25. maijam, sazinoties personīgi ar projektu iesniedzējiem pa pieteikumā norādīto e-pastu vai tālruni, kā arī tiks pub-

licēti mājaslapā www.pargauja.lv.

Sikāka informācija par projektu konkursu, nolikums un cita dokumentācija atrodama mājaslapas www.pargauja.lv sadaļā "Pārvalde / Informācija / Konkursi".

Jautājumu gadījumā sazināties ar tūrisma organizatori Rudīte Vasili, zvanot pa tālruni 29464946 vai rakstot e-pastu uz rudite.vasile@cesunovads.lv. Aicinām nevalstiskās organizācijas un vietējos aktivistus izmantot iespēju un īstenot savas radošās, ilgtspējīgās un Pārgaujas sabiedrībai nozīmīgās idejas.

Pavasaris Raiskuma skolā – līdzcietība un radošums vienlaikus

Raiskuma pamatskolas skolēni un pedagogi aizdedz atbalsta ugunsgrāvu Ukrainai.

Ne tikai pasaulē un Latvijā, bet arī Aleksandra Bieziņa Raiskuma pamatskolā 2022. gads ir pārmaiņu un iespēju laiks. Brīdis, kad var paust atbalstu, izrādīt līdzcietību un novērtēt kopā būšanu.

Kopā ar Ukrainu

Tika saņemta ziņa, ka pamatskolas draugi Ukrainā nonākuši nelaimē un viņiem nepieciešama palīdzība. Skola atsaucās lūgumam uzņemt un izmitināt ukraiņu ģimenes pamatskolas telpās, sagatavojot vairākus desmitus papildu guļamvietu. Lai domās būtu kopā ar ukraiņu tautu un paustu skolas lūgumu "No kara pelniem Ukrainai celties – pastāvēt, dzīvot un būt! Lai pūpoli kā mātes mīlestība dod spēku brīvības asniem Ukrainas zemē atkal zelt! Lai sveču liesmās klusi mirdzošais līdzcilvēku sirds siltums ļauj izturēt, ticēt un vienoti būt!", tika izveidota pūpolu zariem klāta un sveču liesmām ieskauta ugunsgrāva instalācija.

Smelties spēku pavasarī un zināšanās, lai turpinātu ikdienas ritējumu

Lai spētu saglabāt līdzsvaru un mieru savās domās un varētu būt

drošais plecs un atbalsts līdzcilvēkiem, tiek meklētas dažādas iespējas iesākt darbu turpināšanai un jaunu ideju radīšanai. Martā skolotāji pilnveidoja digitālo prātību – mācību un audzināšanas stundu dažādošanai pēc jaunākajām mācīšanas un mācīšanās tendencēm. Skolēnu brīvlaika nedēļā katru dienu visas nedēļas garumā notika aktivitātes – meistarklases audzinātājiem un internāta skolotājiem, metodisko darbu izstāde "Atgādnēs mācību procesā", audzināšanas darba konference un Metodiskās dienas, lai visi kopā būtu gatavi izglītot, audzināt un savstarpēji sadarboties. Martā iesāktais mācīšanās process turpināsies arī aprīlī.

Karjeras iespēju "pica" skolēniem

Šajā mācību gadā, īstenojot karjeras izglītību, izveidota karjeras iespēju "pica". Skolēniem tiek piedāvāts izmēģināt dažāda veida profesijas. Kļāšu audzinātāji un mācību priekšmetu skolotāji palīdzēja izvēlēties katram piemērotāko un sirdij tuvāko nākotnes arodu.

Veselā miesā vesels gars

Ikdienas rutīnā neizpaliek skolēnu rūpes par savu veselību. Rītos

notiek uzmundrinošas pastaigas, sporta stundās – daudzveidīgi un nostiprinoši vingrojumi, pēcpusdienās – pastaigas apkārtnē Raiskuma ezeram, naktīs – kvalitatīvs miegs. Skolēni aizmirst likstas un nelaiemes siltajā baseinā, burbuljannā un dūņu procedūrās. Labas domas rada masāža un ārstnieciskā vingrošana. Lai rastu emocionālo līdzsvaru, var apmeklēt arī treniņu zāli, emociju istabas vai radoši izpausties interešu izglītības pulciņos.

Skolēnu ikdiena – radoša un darbīga

Lai padarītu jautrāku skolas ikdiena, aprīlī rīkos tematiskas dienas: "Īpašā frizūra", "Jebkas, tikai ne soma", "Spēļu varoņi" un "Mana profesija". Savukārt, lai veicinātu skolēnu pozitīvu uzvedību, skolā izveidota punktu un apbalvojumu sistēma "Labas uzvedības ABC". Katra mēneša labākie iegūst pārsteiguma balvu. Marta uzvarētāji dosies uz boulinga spēli Smiltēnē.

Aleksandra Bieziņa Raiskuma pamatskolas darbinieku kolektīvs un audzēkņi novēl katram rast sirdsmieru un ikdienas aizņemībā novērtēt to, kas mums dots!

"Nordplus" projekts Stalbes pamatskolā

Stalbes pamatskola kopā ar Hjembekas pamatskolu no Dānijas un Plūņģes Liepju pamatskolu no Lietuvas iesaistījās 2020. gadā apstiprinātajā "Nordplus Junior" projektā "People For the Nature – Nature for the People" (tulkojumā no angļu val.: "Cilvēks dabai – daba cilvēkam"). Drīz pēc projekta apstiprināšanas sākās pandēmija un projekta realizācijā iestājās piespiedu pauze.

Projekta aktivitātes atsākās 2021. gada rudenī un tās norisinājās attālināti. Pirmā tikšanās bija paredzēta Plūņģē, Lietuvā, tāpēc arī aktivitātes attālināti organizēja lietuviešu draugi. Iesaistītie dalībnieki cerēja, ka nākamās projekta tikšanās notiks klātienē, un cerības ir piepildījušās. Aprīļa sākumā pie sevis ciemos projekta dalībniekus gaida Hjembekas skola Dānijā.

Uz šo tikšanos no Stalbes pamatskolas dosies divi skolotāji un

pieci skolēni, kuri aktīvi darbojas arī tiešsaistes sesijās. Tikšanās laikā Dānijā plānots apmeklēt dabas parku, iepazīt kultūras un dabas mantojumu, vēstures muzeju un brīvdabas muzeju. Visās aktivitātēs skolēniem būs dažādi uzdevumi. Dānija ir slavena ar savām pasākām, tāpēc noslēgumā būs dāņu pasakas tulkošana projekta dalībnieku

valodās.

Projekta noslēguma pasākums notiks šī gada septembrī, kad visas trīs projektā iesaistītās skolas tiksies Stalbē un iepazīsies ar vietējās kultūras un dabas objektiem.

Baroka perioda koka arhitektūras pērle Ungurmuiža

Visā Latvijā nav otras tik unikālas baroka koka ēkas, kā Ungurmuiža ar saviem sienu gleznojumiem, lielajiem ozoliem un liepām muižas parkā un, protams, gaisā jūtamo seno dvesmu. Ungurmuižas koka ēku ansamblis ieņem nozīmīgu vietu Latvijas kultūrvēsturiskajā mantojumā, ne velti 1732. gadā celtā baronu fon Kampenhauzenu dzimtas māja mūsdienās ir starptautiska mēroga kultūras, vēstures un tūrisma objekts. Tomēr ne mazāk kā vēsturiskās vērtības, uz Ungurmuižu vilina tās ikgadējie kultūras pasākumi un īpašais miera un harmonijas oreols.

Ungurmuiža ir viena no pirmajām vērienīgajām baroka būvēm, kas Vidzemē tika uzcelta pēc postošā Ziemeļu kara. Ar savu eleganto vienkāršību, dabisko iekļaušanos apkārtējā ainavā un Limbažu gleznotāja Georga Dītriha Hinša radītajiem sienu gleznojumiem, muiža aicina apmeklētāju te atgriezties atkal un atkal.

Ungurmuižas vadītāja Ieva Ņevecorova stāsta, ka Ungurmuižai šis ir īpašs, jubilejas gads. Vēstures dokumentos redzam, ka 1732. gada 6. augustā barons fon Kampenhauzens raksta: "Lai visuvarenais Dievs svētī mani un manus pēctečus šajās mājās un žēlīgi mūs sargā no visām nelaimēm un grēkiem." Tas liecina, ka māja ir pabeigta.

Ungurmuižas saimniece atzīst, ka pēdējie divi gadi Covid-19 pandēmijas ierobežošanai noteikto pulcēšanās aizliegumu dēļ muižai, līdzīgi kā visai Latvijas tūrisma nozarei, bijuši smagi. Daudzi plāni palikuši nerealizēti un nācies darboties uz "izdzīvošanas robežas". Jo neatkarīgi no tā, ir pandēmija, vai nav, muižai tomēr jāveic pamatuzturēšanas darbi. Turklāt nedrīkst aizmirst ne vien par pašas muižas, bet arī tās kompleksā ietilpstošo ēku atjaunošanu. Nu pienākusi kārtā arī muižas kādreizējo īpašnieku pēdējās atdusas vietas – kapličas restaurācijai.

Senā kapliča atgūs kādreizējo veidolu

Tāpat kā viss muižas ēku komplekss, arī kapliča iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. 1760. gadā celtā Ungurmuižas kapliča, pirmā šāda veida būve pie muižām, kļuvusi par prototipu, kura ietekmi jūt daudzās Vidzemes kapliču būvēs. Dzimtas kapos guldīti fon Kampenhauzenu dzimtas locekļi līdz pat 1942. gadam, bet skats no kapličas uz muižas dzīvojamo māju veidots kā pēdējais dzimtas mirušo skats uz savu dzīves vietu.

Ieva Ņevecorova ir gandarīta, ka šogad ar Kultūrkapitāla fonda atbalstu uzsāks kapličas atjaunošanas projekts. 1. kārtā paredzēta situācijas izpēte – arhīva materiālu apkopošana, kapličā esošo akmens, ģipša, metāla daļu inventarizācija, veicot akmens fragmentu šķirošanu, fotofiksāciju, materiāla un saglabātības stāvokļa fiksēšanu, kā arī citi līdzīgi darbi. Pēc tam sekos darbs pie nākamajām kārtām. 2. kārtā tiks veikta restaurācijas

projekta izstrāde un saskaņošana, bet 3. kārtā notiks pašas kapličas restaurācija.

"Mēs katru gadu kaut ko papildinām un iespēju robežās darām. Līdzko ir iespēja, turpinām restaurācijas procesu un veicam visu iespējamo, lai muižu saglabātu pēc iespējas labākā stāvoklī," saka Ungurmuižas vadītāja. Kā piemēru

viņa min 2020. gadā ar Eiropas Savienības finanšu līdzekļu atbalstu izveidoto siltumapgādes sistēmu divās muižas ēkās – Kungu mājā un Vecajā skolas ēkā. Atjaunots arī vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis – Leduspagraba ēka, kurā izvietota katlumāja. "Pateicoties šim projektam varam strādāt visa gada garumā. Tā kā tagad ēkas iespējams apkurināt arī ziemā, to koka daļas vairs neiet bojā. Šis ir labās prakses piemērs, kā šādus vecus objektus var saglabāt nākamajām paaudzēm," stāsta Ieva Ņevecorova.

Ungurmuižas "pievienotā vērtība"

"Ungurmuiža ir Latvijas piļu un muižu asociācijas biedre, un noteikti piedalīsimies akcijā "Apceļo Latvijas pilis un muižas". Piedalīsimies arī "Lauku ceļotāja" dienās un, tā kā esam arī Gaujas Nacionālā parka klastera "Gauja" dalībnieki, arī "Enter Gauja" aktivitātēs," saka Ungurmuižas saimniece. Viņa teic, ka tikai ar muzeju vien Ungurmuiža izdzīvot nespētu, tādēļ ir radīti arī papildu pakalpojumi – iespēja nakšņot muižas īpašajā atmosfērā, pieejama arī ēdināšana un telpu noma. "Mūsdienai cilvēks vairs neiet tikai uz muzeju, viņš vēlas saņemt kaut ko vairāk," teic Ieva, un atzīst, ka tieši pateicoties šai "pievienotajai vērtībai" Ungurmuižai pēdējos divos grūtajos gados izdevies izdzīvot. Nakšņošana muižā, ievērojot visas epidemioloģiskās drošības

Foto: www.ungurmuiza.lv

prasības, maltītes ieturēšana muižas restorānā, kad tas bija iespējams, viss devis kopējo ieguldījumu, lai Ungurmuižā viss turpinātos arī pandēmijas grūtajos apstākļos. "Ja cilvēki ieradusies Ungurmuižā, lai saņemtu šos pakalpojumus, viņi noteikti apmeklēs arī muzeju," ir pārliecināta Ieva Ņevecorova.

Gaidāma spilgta sezona

Ungurmuiža ir iecienīts tūrisma galamērķis ne vien vēstures cienītājiem, bet ikvienam, kam tuva kultūras dzīve. Stāsta, ka reiz te valdījusi ļoti radoša atmosfēra un uzturējušies neparasti ļaudis. Šī gaisotne saglabājusies līdz pat mūsu dienām, un arī šogad Ungurmuižā gaidāma spilgta un interesanta sezona.

Jau no 6. marta līdz 15. maijam te iespējams apskatīt Elizas Kleines-Šablinskas mākslas darbu izstādi "Ēdene", kurā redzami tekstilmākslas tehnikā radīti darbi. No 20. maija būs skatāma Vinetas Geidas izstāde "Mandalas", augusta beigās durvis vērs Kristīnes Luizes Avotiņas personālizstāde, novembrī – Ināras Liepas personālizstāde, bet no 2. jūlija būs skatāmi mākslinieka Alekseja Naumova darbi ar Francijas un Itālijas ainavām. Šī izvēle nav nejauša, jo cieši sasaucas ar Mazajiem Ungurmuižas Operas svētkiem, kuri būs veltīti itāļu operai. Operas svētki Ungurmuižā aizsākas jau pirms 15 gadiem un kļuvuši par iecienītu tradīciju nopietnās mūzikas cienītājiem. Turklāt mui-

žas un senā parka vide ir lieliska dabas koncertzāle klasiskajai mūzikai.

Un, protams, augusta sākumā viesus gaidīs arī tradicionālā "Šūbertiāde", kuras ideja aizsākusies vēl 1997. gadā. Gremdēties slavenā austriešu komponista Franča Šūberta mūzikā uz Ungurmuižu dodas profesionālās mūzikas cienītāji ne vien no visas Latvijas, bet arī no ārvalstīm.

Ieva Ņevecorova stāsta, ka augustā nu jau septīto reizi notiks arī "Zvaigžņu nakts", kad apmeklētājus gaidīs āra kino seanss, būs iespēja caur teleskopu vērot zvaigznes, baudīt maltīti nakts restorānā, netrūks arī bērniem domātu pasākumu. Šogad Ungurmuižā atgriezīsies arī tradicionālā "Saimniekballe", kura pagājušogad Covid-19 dēļ izpalika.

Pasākumu būs daudz. Šovasar Ungurmuižā ikvienam būs, ko redzēt un darīt. Noteikti vērts arī izstaigāt Ungurmuižas apkārtni, ieraudzīt senās liepas, ošus un ozolus. Uzmanības vērtā ir arī diķu sistēma, kas kalpojusi gan praktisku meliorācijas apsvērumu dēļ, gan arī estētiski papildinājusi meža ainavu.

Lai cilvēki brauktu vēl un vēl...

Turpinās arī materiālu vākšana Ungurmuižas pastāvīgās ekspozīcijas papildināšanai. Ieva Ņevecorova teic lielu pateicību apkārtnes iedzīvotājiem, kas jau agrāk nodevuši dažādas ar muižu saistītas interjera lietas un agrākos gados šo

to atdāvinājuši muižai.

Ieva stāsta, ka pirms Otrā pasaules kara, toreizējā barona fon Kampenhauzenu ģimenei izceļojot uz Vāciju, viņš apkārtnes zemniekiem par labu darbu esot uzdāvinājis daudzas no muižas lietām. Tādēļ muzeja darbinieki būtu ļoti priecīgi un pateicīgi, ja vietējie iedzīvotāji, kuru ģimenēs saglabājušās kādas lietas no Ungurmuižas, tās atvēlētu uz laiku eksponēt vai arī nodotu muzeja rīcībā. Tāpat Ungurmuiža gaida brīvprātīgos, kas būtu ar mieru nākt palīgā apkārtnes sakopšanā – lapu un zaru grābšanā un līdzīgos darbos. Par palīdzīgas rokas sniegšanu Ungurmuiža dāvās ielūgumus uz saviem pasākumiem.

Pirms sezonas sākuma muzeja ļaudim ir karsts darba laiks, jo tiek strādāts pie dažādu 19. gadsimta interjera priekšmetu un mēbeļu sakopšanas, tāpat apskatei tiks nodota arī ar barona fon Kampenhauzenu roku aprakstīta Bībele un vēl citi eksponāti. "Plānojam to visu savest kārtībā, lai, jaunajai sezonai sākoties, pastāvīgajā ekspozīcijā varētu apmeklētājus iepriecināt ar dažādām oriģināllietām," stāsta Ungurmuižas vadītāja.

"Mums ir svarīgi, lai cilvēki šurp atgrieztos. Jau izveidojies pastāvīgs Ungurmuižas miļotāju pulks, kas seko līdzī mūsu jaunumiem un atbrauc vēl un vēl. Viņi brauc ne vien uz konkrētiem pasākumiem, bet pēc tās atmosfēras, ko var iegūt tikai šeit," saka Ieva Ņevecorova.

PRIEKUĻI UN JAUNPIEBALGA

“Kalāčos” gaidāms notikumiem bagāts gads

Eduarda Veidenbauma dzeja, viņa asā, trāpīgā doma joprojām iedvesmo dažādu paaudžu radošas personības, brīžam transformējoties negaidītos, attiecīgajam laikam aktuālos pavērsienos. Starp tiem ir arī Veidenbauma memoriālā muzeja “Kalāči” projekts “Vairāk gaismas!”, kura mērķis ir atklāt mākslas un kultūras augsto potenciālu jauniešu mentālās veselības un labbūšanas uzlabošanā.

“Atceroties un iepazīstot skolas programmas iekļauto dzejnieku kā jaunieši ar sarežģītu iekšējo pasauli, mūsdienu jauniešiem būs iespēja iepazīt pašiem sevi, savus biedrus un apgūt sociāli emocionālas prasmes,” stāsta Eduarda Veidenbauma muzeja “Kalāči” vadītāja Andra Ķīse. Projekta ietvaros paredzēti vairāki pasākumu kopumi, kuros visos varēs iesaistīties Cēsu novada jaunieši. Būtiski, ka jaunieši iesaistīti arī jaunas ekspozīcijas par Veidenbaumu veidošanā. Kā stāsta Andra Ķīse, pie tās izveides muzejs strādājis divus iepriekšējos gadus, jo pēdējo reizi tāda tapusi vēl pagājušā gadsimta astoņdesmitajos gados. Jaunā izstāde būs skatāma jūnijā. Projekta ietvaros paredzēti daži semināri arī pedagogiem un dalībniekiem pieredzē ar kultūras jomas speciālistiem.

Taps laikmetīgās mākslas darbi un interaktīva izstāde

Paredzēts, ka šī gada jūlijā un nākamā gada jūnijā “Kalāčos” notiks divas mākslinieku rezidences, kuras vadīs Anda Lāce, biedrības “Sansusi” labbūšanas kuratore, un kurās piedalīsies Latvijas un Norvēģijas mākslinieki, kas kopā ar jauniešiem radīs četrus laikmetīgās mākslas darbus, kuri vēlāk būs skatāmi muzeja teritorijā. “Pagaidām nav zināms, vai tā būs glezniecība, instalācijas vai arī ar kustību saistīti darbi – māksla

ir dažādas izpausmes,” saka Andra Ķīse. Un piebilst, ka darbu forma būs atkarīga no tā, kādi mākslinieki tiks piesaistīti. Tāpat sadarbībā ar muzeja profesionāļiem, kuratori Ingu Surgunti, mākslinieci Daci Džeriņu, literatūrzinātnieku Māri Salēju un jauniešiem taps interaktīva izstāde par Eduarda Veidenbauma personību un viņa literāro darbību.

“Jaunu Veidenbaumu jau mēs neizdomāsim, un, strādājot pie šī projekta un arī pie muzeja jaunās ekspozīcijas, vēlamies uzsvert, cik liela nozīme ir tam, kā attiecīgajā laika periodā viņa dzeja tikusi interpretēta. Vēl joprojām pie mums brauc apmeklētāji, kuri saka, ka Veidenbaums bijis “sarkanais dzejnieks”, revolucionārs. Jo tā padomju laikā tika mācīts, un tā viņu daudzi arī uztvēruši. Tāpēc mēs vēlamies šo viņam uzspiesto “sarkanuma zīmogu” noņemt un parādīt viņa personības dažādās šķautnes. Protams, viņš daudz ko uzdriksstējis runāt un darīt citādāk, nekā tajā laikā bija pieņemts. Ne velti igauņu dzejnieks Margus Konnula jeb Contra viņu sauc par sava laika panku,” saka muzeja vadītāja.

Veidenbauma devums nav tikai dzeja vien

Andra Ķīse stāsta, ka būs atklāsmes par to, ar kādām novitātēm Veidenbaums ienāca latviešu dzejā, kā viņa darbu parādīšanās uz latviešu

Eduarda Veidenbauma muzejs “Kalāči” Liepas pagastā.

dzejas skatuves deviņpadsmitā gadsimta deviņdesmito gadu pirmajā pusē iezīmēja lūzuma punktu literāro paradigmu maiņā (pirmā Veidenbauma dzejas publikācija parādījās gadu pēc viņa nāves, bet pirmā grāmata iznāca 1896. gadā – aut.), tāpat tiks stāstīts arī par Veidenbauma interesēm tādās jomās kā fizika, matemātika, dabas zinības.

Te jāatzīmē, ka līdz mūsu dienām nonākusi ne tikai Veidenbauma dzeja, bet arī publicistika. Šo mantojumu veido četri darbi, kurus viņš nolasi kā referātus Tērbatas Universitātes “Tērbatas Latviešu literāriski zinātniskās biedrības” jeb “Pīpkalonijas” sēdēs. Proti, “Gabals iz tautsaimniecības” (1886), “Soda likumu vēsturiskā attīstība un viņu filozofiskais pamats” (1891), “Vairāk gaismas!” (1892) un “Apcerējumi iz mekānikas” (1891, publ. 1894). Pēdējais izceļams īpaši, jo tajā vienkāršā valodā un stāstījuma formā sniegtas zināšanas fizikā cilvēkiem, kuri tās nav guvuši skolā.

No Veidenbauma biogrāfijas zināms, ka viņš pratis aptuveni 10 svešvalodas – vācu, krievu, grieķu, franču, angļu, igauņu, latīņu u.c., oriģinālā lasījis antīko literatūru, bet Horācija odas pratis no galvas. Saglabāties nostāsts, ka Cēsu apriņķa skolas priekšnieks Kristians Bēms par Veidenbauma aso prātu reiz esot izteicies: “Veidenbaums reiz paliks ģeniāls zinātņu vīrs vai arī zaudēs prātu.” Diemžēl ģeniālā latviešu dzejnieka mūžs aprāvās pārāk agri...

Jauniešu mentālā veselība un drāmas darbnīca

Runājot par Veidenbaumu, nevar neminēt arī viņa nemierīgās attiecības ar ģimeni un draugiem, kā arī viņa trauislo mentālo un fizisko veselību. Andra Ķīse bilst, ka ar mentālo veselību un labbūšanu saistītais izstādes saturs tiks veidots īpaši rūpīgi, konsultējoties ar jauniešu psihoterapeitu Nilu Konstantinovu. Šīs tēmas tiks atspoguļotas interaktīvā, iesaistošā veidā gan ar analogu, gan digitālu mediju palīdzību rosinot pārdomas un diskusijas apmeklētāju starpā.

Būs arī drāmas darbnīcas par mentālās veselības tēmām jauniešiem, kuras, balstoties muzeja krājuma un jaunajā pastāvīgajā ekspozīcijā, sadarbībā ar muzeja pedagoģi palīdzēs izstrādāt norvēģu aktieris un režisors Mortens Bruns (Morten Bruun). Drāmas darbnīca tiks iekļauta muzeja izglītības programmā un arī turpmāk domāta skolu jauniešu grupām. Skolēnu rudens brīvdienās, oktobrī, Mortens Bruns viesosies pie mums, Liepā, un trīs semināros skolu un muzeju pedagogiem, kā arī tiem, kas ikdienā strādā ar pusaudžiem, piedāvās praktiskas nodarbes drāmas terapijā.

“Kalāčos” daudzi pasākumi

Šogad varam sagaidīt arī Eduarda Veidenbauma dzejoļu tulkojumu angļu valodā, kas top izdevniecībā “Nepuņns”. Andra Ķīse skaidro: “Veidenbaums ir tulkots krievu un

igauņu valodās, bet angļiski pagājušā gadsimta trīsdesmitajos gados iztulkots tikai viens viņa dzejolis.” Ar to pavisam noteikti ir par maz, lai stāstītu par Veidenbaumu angļiski runājošajai pasaules daļai.

Tāpat noslēgumam tuvojas konkurss 6.–12. klašu skolēniem “Veidenbauma klase”. Mācību gada laikā skolēniem bija jāizpilda trīs radoši, interesanti uzdevumi, un, kā stāsta Andra Ķīse, atsaucība bija liela – konkursā iesaistījās vairāk nekā 30 klases no visas Latvijas. Savukārt augustā skanēs dziesminieku konkurss “Tirradnis”, kurā skanēs jaunradītas dziesmas ar Veidenbauma vārdiem.

Jau no 1. maija “Kalāčos” startēs Cēsu novada muzeju pilotprojekts “Nosūtījums uz muzeju”. Šo projektu īsteno četri Cēsu novada muzeji – Āraišu ezerpils Arheoloģiskais parks, Cēsu Vēstures un mākslas muzejs, Eduarda Veidenbauma muzejs “Kalāči” un Piebalgas muzeju apvienība “Orisāre”. Muzeji sadarbībā ar medicīnas ekspertiem un konsultantiem izveidojuši īpaši izstrādātas programmas, lai palīdzētu cilvēkiem uzlabot mentālo veselību. “Nosūtījums uz muzeju” dos iespēju atbrīvoties no ikdienas stresa, iesaistoties dažādās aktivitātēs ārpus ierastās vides, spēš uzlabot garastāvokli, kā arī dos iespēju apgūt jaunas zināšanas, tādējādi palīdzot celt pašapziņu un veicinot apmierinātību ar dzīvi. legu vumu ir daudz.

Tāpat jau tradicionāli tiks atzīmēta Eduarda diena vai dzejas un mūzikas svētki maija pēdējā svētdienā un Veidenbauma dzimšanas dienas pasākums oktobra pirmajā svētdienā. Muzeja teritorijā nerimst arī labiekārtošanas darbi – sakārtots sanitārais mezgls un tam pielāgota piekļūšana cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, jau pērn sāks izzāgēt vecos kokus un krūmus, iestādīts jauns augļu dārzs, šobrīd “dienas kārtībā” ir puķu dobjū pārstādīšana.

Šogad “Kalāčos” gaidāma notikumu pilna, interesanta sezona, un ikviens apmeklētājs ir mīļi gaidīts!

Aktualitātes Priekuļu izglītības iestādēs

Izglītības iestādes turpina darbu

Visās Priekuļu apvienības pirmsskolas izglītības iestādēs (PII) un skolās martā aktuālākais jautājums ir bijis nepārtraukta mācību procesa nodrošināšana situācijā, kad ir ļoti augsts pedagogu saslimstības rādītājs. Neskatoties uz to, izglītības iestādes turpina darbu.

Atsākas peldētpācība

Visās Priekuļu apvienības izglītības iestādēs, izņemot Veselavas PII, martā atsāksies peldētpācība. Liepas PII “Saulīte” bērni šo iespēju izmanto jau kopš decembra. Veselavas PII peldētpācība atsāksies rudenī.

Notiek vecāku aptauja

Priekuļu PII “Mežmalīņa”, Liepas PII “Saulīte” un Veselavas PII martā notiek vecāku aptauja par PII pakalpojumu nepieciešamību vasaras mēnešos. Aptaujas rezultāti ļaus plānot iestāžu darbu vasarā, organizējot apvienotās grupas, lai nodrošinātu labbūtiņu gan izglītojamiem, gan viņu vecākiem, gan

PII darbiniekiem. Jāhmuizās PII vecāku aptauja plānota aprīļa beigās.

Jūt līdz Ukrainas bērniem

Visās PII bērniem saprotamā valodā runā par situāciju pasaulē. Bērni zīmē zīmējumus un jūt līdzīgi Ukrainas bērniem un viņu vecākiem. Liepas PII “Saulīte” vādība pauž gatavību uzņemt Ukrainas bēgļu bērnus savā iestādē.

Liepā uzsāk bērnu labsajūtas projektu

Ņemot vērā zinātniskos pētījumus iegūtos rezultātus, kas pierāda, ka skolēna emocionālās vajadzības ietekmē ne tikai bērnu pašsajūtu, bet arī spēju mācīties, Liepas pamatskolā uzsāk “EMUSkola” projektu. Šis projekts ir atbalsts bērnu labsajūtai un ļauj emocionālās vajadzības pamānīt un risināt agrīnā periodā, lai novērstu tālākas sekas. Liepas pamatskola uzsāks lietot digitālo atbalsta rīku, kas ļaus sekot līdzī bērnu emocionālajām vajadzībām skolā. Papildus pamatbudžetā paredzētajiem līdzekļiem šo projektu finansē Cēsu novada pašvaldība.

Dziedāt, dejojot, teātri spēlēt – laimīgiem būt un citus laimīgus darīt!

Jaunpiebalgas kultūras nama amatiermākslas kolektīvi veiksmīgi pārcietuši pandēmijas ierobežojumu laiku, rodot dažādus risinājumus, lai radošais gars neizsīktu un mēģinājumi nepārtuktos.

Vēlmei darboties ir arī rezultāts – dažas dienas pēc ārkārtas stāvokļa atcelšanas, 5. martā, kolektīvi atkal ierībināja Jaunpiebalgas kultūras nama skatuvi ar koncertprogrammu “Paši skaistākie vārdi”.

Ar katru jaunu dalībnieku ikviens kolektīvs kļūst bagātāks un krāšņāks, tāpēc, ja ir vēlme pievienoties kādam no mūsu kolektīviem, jāsaazinās ar Jaunpiebalgas kultūras nama kultūras darba organizatori Unu Gaili pa tālruni 22069779.

Jaunpiebalgas jauniešu deju kolektīvs “Piebaldzēni”.

Jaunus dalībniekus gaida:

- folkloras kopa “Piebaldzēni” – vadītāja Ieva Damroze;
- jauniešu deju kolektīvs “Piebaldzēni” – vadītāja Lāsma Skutāne;
- vidējās paaudzes deju kolektīvs

“Piebaldzēni” – vadītāja Lāsma Skutāne;

- jautktais koris “Jaunpiebalga” – vadītājs Emīls Rusovs;
- amatierteātris “Trikssteri” – vadītāja Aina Damroze.

PRIEKUĻI UN JAUNPIEBALGA

Sv. Jēkaba ceļš ienāk arī Liepas pagastā

Kad 9. gadsimtā atklāja apustuļa Jēkaba Vecākā piemirsto kapa vietu Galisijā, Spānijā, un pār to uzcēla Santjago de Kompostelas katedrāli, tas bija pirmsākums arī Sv. Jēkaba ceļam jeb "Camino Santjago". Jau desmitā gadsimta Eiropā šī katedrāle bija viens no nozīmīgākajiem svēceļnieku galamērķiem, un arī šodien tas ir viens no galvenajiem svēceļojumu maršrutiem, kuru ik gadus kājām mēro simtiem tūkstošu cilvēku no visas pasaules. Tagad viens no Sv. Jēkaba ceļa posmiem vedīs arī cauri Liepas pagastam.

Sv. Jēkaba simbols ir jūras gliemežnīca. Kādreiz tā tika attēlota uz svēceļnieku apģērba, tagad ar šo simbolu iezīmēts viss ceļš. Sv. Jēkaba ceļa zīmes ir dzeltena bulta un gliemežnīca uz tumši zila pamata.

Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde 19. martā sadarbibā ar "Camino Latvija" organizēja Sv. Jēkaba ceļa marķēšanas pasākumu no lemetējiem līdz Liču–Laņģu klintīm, un "Camino Santjago" simbols nu redzams gan uz ceļa stabiņiem, gan Priekuļu vidusskolas audzēkņu kopā ar darbmācības skolotāju izgatavotajiem putnu būriņiem.

Priekuļu apvienības Tūrisma darba organizatore Santa Vaišļa stāsta, ka kokmateriālus to izveidei ziedoja zemnieku saimniecības "Kalna Kunči" saimnieks, savukārt pašvaldība atbalstīja finansiāli un ar nepieciešamajiem marķēšanas materiāliem. Saskaņā ar "Camino Santjago" filozofiju marķējums nepieciešams, lai svēceļnieki pēc iespējas vairāk laika varētu veltīt iekšējām pārdomām, nevis pareizā ceļa meklējumam.

Priekuļu vidusskolas skolēni izgatavo "Camino Santjago" ceļā izvietotos putnu būriņus, kurus rotā Sv. Jēkaba ceļa tradicionālās norādes.

Vēsturiskie aspekti un "pieturas punkts"

Kopējais ceļa garums ir 8 kilometrus garš, sākoties no lemetējiem Valmieras novada Kauguru pagastā un beidzoties Cēsu novada Liepas pagastā pie Liču–Laņģu klintīm. Marķēto ceļa posmu var iedalīt divos posmos. Lemetēji–Grīviņi un Grīviņi–Liču–Laņģu klintis, katrs posms ir 4 kilometrus garš. Marķētā taka ved pa dažādiem ceļa segumiem – meža celiņiem, pāri strautiņiem, kalnu korēm un grantētu ceļa posmiem. Pa ceļam paveras aina-

viskas vietas, jo vietām ceļš ved ļoti tuvu Gaujai.

Uz jautājumu, kādēļ šim Sv. Jēkaba ceļa posmam izvēlēti tieši Priekuļi, Liepas pagasts, viena no Latvijas Sv. Jēkaba ceļa asociācijas dibinātājām Sandra Rone atbild, ka Priekuļu, proti, Gaujas kreisā krasta izvēle, lielā mērā saistīta ar vēsturiskiem aspektiem. Veidojot jaunu "Camino Santjago" posmu, jāņem vērā Eiropas Sv. Jēkaba ceļa federācijas noteikumi, saskaņā ar kuriem ceļš ne vien jāmarķē un jāiekļauj tajā piemērots apskates objekts,

Sv. Jēkaba ceļa marķētāju komanda.

bet arī jāraugās, kurās vietās tas vēsturiski būtu varējis iet. Ne mazāk būtiski, ka šeit atrodas Liepas pagasts, kurā darbojas metodistu draudze. "Vēsturiski ceļam būtu jāiet no baznīcas līdz baznīcai, taču attiecīgajā ceļa posmā to nav, tādēļ arī Liepas metodistu draudze kalpo kā sava veida pieturas punkts," stāsta Sandra Rone.

Santjago svēceļnieku simbols Cēsīs

2020. gadā tika izveidots arī "Camino Santjago" posms, kas vijas cauri Cīrulišu dabas takām, tām pievienotajam Gaujas liču posmam, kā arī iekļauj Cēsu pilsētu. Simboliski, ka, veicot arheoloģiskos izrakumus pie Sv. Jēkaba ceļa pieturas punkta Cēsu pilsētā – Svētā Jāņa baznīcas –, zem viena no baznīcas logiem tika atrasts Santjago svēceļnieku simbols – gliemežnīca, kura vecums datēts ar laika posmu starp 13. un 16. gadsimtu. Tas liecina, ka svēceļnieku Sv. Jēkaba ceļš cauri Latvijas teritorijai gājis jau viduslaikos.

Svēceļojums sākas no sliekšņa

Taujāta, vai ir zināms, cik daudzi cilvēki izgājuši Sv. Jēkaba ceļu Latvijā iepriekšējos gados, Sandra Rone teic, ka precīzu skaitu nosaukt ir grūti. "Pagājušajā gadā svēceļnieku pases izņēmuši apmēram 200 cilvēki. Taču daudzi iet ar tā saucamajām "ārzemju pasēm", piemēram, igauņiem un lietuviešiem ir savas, daudzi gājēji naktsmitnēs nemaz neatzīmējas. Nereti par to, ka šo ceļu mērojuši cilvēki no citām valstīm, uzzinām no "Camino Baltic Talks" grupas sociālajos tīklos, kurā cilvēki raksta par savu "Camino Santjago" pieredzi Latvijā."

"Svēceļojums jebkurā gadījumā sākas no savas mājas sliekšņa," saka Sandra Rone. Mēdz teikt, ka šī ceļa noiešana ir katra cilvēka individuāls izzināšanas, piedošanas vai veltījuma ceļš, taču ceļā var doties vienkārši mīlot dabu, cilvēkus un piedzīvojumus. "Camino" spāņu valodā nozīmē "ceļš", un jebkuru ceļu var noiet tikai ejot.

Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolā attīstība nerimst ne uz brīdi

"Mums ir fantastiska skola ļoti skaistā vietā, ar brīnišķīgām telpām un lieliskiem skolotājiem," par Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolu saka tās direktore, ērģeļspēles pedagoģe Aija Sila. Skola piedāvā 11 mācību programmas, no tām – desmit mūzikā un vienu vizuāli plastiskajā mākslā. Vairāk nekā puse no skolas pedagogiem ir tās bijušie absolventi, dažādu mūzikas instrumentu spēli šeit apgūst teju 80 audzēkņi, bet mākslas programmā mācās vairāk nekā 40 bērnu.

Aija Sila teic, ka lauku mūzikas un mākslas skolai, kas atrodas tālu no lielajām pilsētām, tāds audzēkņu skaits ir labs rādītājs. "Domāju, noteicošais faktors ir plašais skolas piedāvāto programmu klāsts. Arī mūsu lieliskie pedagogi," viņa saka. Direktore gan neslēpj sarūgtinājumu, ka Covid-19 dēļ iepriekšējos divos gados neizdevās nodrošināt sagatavošanas grupiņas interešu izglītībā un parādīt bērniem visas tās plašās iespējas, ko skola piedāvā.

Taujāta, kādi mūzikas un mākslas novirzieni bērniem interesē visvairāk, Aija Sila saka, ka mūzikas jomā visvairāk audzēkņu ir klavieru un flautas klasēs, populārs ir arī saksofons. Un piebilst, ka pagājušajā gadā patīkams pārsteigums bija par vijoliņu spēles klasi, kurā iestājās četri jauni skolēni. Ar pārējiem instrumentiem skolēni ir biežāk jāiepazīstina, lai radītu par tiem interesi. Savukārt vi-

zuāli plastisko mākslu bērni apgūst vienotā programmā, kurā ir iekļauti tādi mācību priekšmeti kā zīmēšana, gleznošana, kompozīcija, darbs ar dažādiem materiāliem, piemēram, metālu, mālu un tekstilu, tiek apgūti mākslas valodas pamati.

Direktore stāsta, ka jau kopš 2008. gada skola piedalās dažādos Valsts kultūrkapitāla fonda projektos. "Pateicoties tam, esam iegādājušies ērģeles, fagotu, eifoniju, trompeti, vijoles, digitālās klavieres, atbalsts gūts arī vizuāli plastiskās mākslas programmai, un līdz ar to mūsu materiāli tehniskā bāze ir diezgan labi sakārtota." Tā kā mākslas programma veidota pēc darbnīcu principa, tad katru gadu galvenā uzmanība tiek pievērsta kādai konkrētai jomai. Iepriekšējos gados iegādāts keramikas un metālapstrādes darbnīcām nepieciešamais, pērn – datorgrafikas programmai, jo profesionālās izglītī-

bas ievirzes iestādēs dizaina pamatu apgūšana būs obligāta. Šogad plānots papildināt aušanas darbnīcu un iegādāties stelles. Mācību procesa ietvaros bērni aušanas iemaņas apgūst arī šobrīd, taču visas skolas telpās esošās stelles ir privātas un nodotas vien lietošanā. "Tagad skolai būs tikai bērniem domātas stelles, kas arī pēc sava izmēra būs piemērotas tieši bērniem, un mums vairs nebūs jāērķinās ar pieaugušajiem," saka direktore.

Aija Sila stāsta, ka skolā mācās bērni no vairākiem tuvākajiem pagastiem – Jaunpiebalgas, Zosēniem, Rankas, Drustiņiem, Vecpiebalgas, Iņešiem, Liezēres. "Mums ir brīnišķīgi bērni un lieliski vecāki, kuri viņus izvadā uz skolu ar savu personīgo transportu. Diemžēl tādas iespējas kā normāls sabiedriskais transports Jaunpiebalgā nav, no šejienes kursē viens autobuss no rīta uz Rīgu un uz

Cēsīm, bet tas noteikti nav pietiekami, lai nokļūtu uz mūsu skolu vai darbu pilsētās," saka Aija Sila.

Vēl viņa teic, ka svarīgs faktors skolas attīstībā bija 2014. gadā uzsāktā un 2016. gadā pabeigtā skolas ēkas rekonstrukcija, kas ļāva gan mūziku, gan mākslu mācīt zem viena jumta, nevis kā iepriekš – divās atsevišķās ēkās. Jaunpiebalgas Mūzikas un mākslas skolas audzēkņu sasniegumi ikdienas darbā un arī konkursos un festivālos ir pierādījums, ka ieguldītais darbs bijis tā vērts. Tikai šajā pusgadā vien gūta atzinību mākslas konkursā "Gaujas mozaika Ādažos", savukārt Jaurītei Putniņai veltītajā Starptautiskajā jauno pianistu konkursā Valmierā divas kla-

vierspēles klases audzēknes Rasa Sila un Beāte Juraža savās vecuma grupās ieguva attiecīgi 2. un 3.vietu. Bet Starptautiskajā pušaminstrumentu spēles jauno izpildītāju konkursā "Naujene Wind 2022" 4. flautas klases audzēkne Katrīna Eihentāle saņēma visaugstā-

ko žūrijas novērtējumu un ieguva "Grand Prix". Il un III pakāpes diplomus guva vēl divi skolas audzēkņi Lauris Normunds Kromanis un Elina Bormane.

"Iepriekšējie divi gadi ir izmainījuši ļoti daudz lietas, kas bija jau kļuvušas par sevi saprotamas un ierastas. Vairākas no tām būs jāatjauno – piemēram, atvērte koncerti mūzikas programmās, kopīgi pasākumi ar vecākiem. Būs lietas, kuras mainīsies. Būs tādas, kuras vairs nepastāvēs. Skola ir process – nemiīga kustība un pārmaiņas. Tā vienkārši ir. Un mums – skolotājiem, skolēniem, vecākiem – tam jāļaujas," par nākotni ir pārliecināta skolas direktore Aija Sila.

VECPIEBALGA

Jaunietī, piesakies jauniešu apmaiņas projektā “Different perspective”!

Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa aicina vietējos jauniešus aprīlī piedalīties starptautiskā apmaiņas projektā “Different perspective”.

Projekta aktivitātēs iekļauti divi gatavošanās pasākumi, jauniešu apmaiņa laikā no 9. līdz 16. aprīlim Vecpiebalgas apvienības jauniešu centrā “Balgas Strops”, kā arī viens pasākums vasarā.

Dalību projektā apmaksā “Erasmus+” programma, ļaujot ikvienam jauniešiem piedalīties projektā bez maksas. Lai piedalītos projektā, jābūt sekmīgiem visiem mācību priekšmetiem un nepieciešams Covid-19 sertifikāts (lūgums sekot līdzi epidemioloģiskās drošības noteikumu izmaiņām).

Projektā piedalīsies 14 jaunieši no Latvijas, 14 jaunieši no Spānijas. Apmaiņas laikā notiks izbraukuma aktivitātes uz Inešiem, Dzērbeni un Cēsīm.

Projekta tēma ir brīvprātīgā darba, labdarības popularizēšana jauniešu vidū un iecietīgas, vienošanas sabiedrības veidošana. Notiks dažādas neformālās izglītības ak-

tivitātes, kuru mērķis ir stiprināt komandu, attīstīt jauniešu sociālās prasmes.

Apmaiņas laikā jaunieši, izmantojot radošas, sporta un ar mūziku saistītas aktivitātes, iepazīsies ar dažādām sabiedrības grupām. paredzēts veidot arī informatīvus materiālus, kurus izplatīs Vecpiebalgas vidusskolā, Vecpiebalgas novada pamatskolā un citās novada izglītības iestādēs un jauniešu centros. Projekta aktivitātēs tiks iesaistīti arī Vecpiebalgas pārvaldes teritorijā esošie ukraiņu jaunieši, lai kopā solidarizētos, mācītos un lietderīgi pavadītu laiku.

Apmaiņa nav nometne! Apmēram 50% no visām aktivitātēm un darbiem jauniešiem ir jādara pašiem, tas ir mācību process, kurā katrs dalībnieks mācās darot!

Lai pieteiktos, sūti motivācijas vēstuli uz lina.paimina@cesunovads.lv.

Peldbaseina apmeklējums Vecpiebalgas apvienības iedzīvotājiem

Tiek organizēts SIA “Fenikss Z.G.” peldbaseina “Rīfs” apmeklējums 1., 8. un 22. aprīlī visiem Vecpiebalgas apvienības iedzīvotājiem. Aktivitāte notiks projekta “Veselības veicināšanas pasākumi Vecpiebalgas novadā”, Nr. 9.2.4.2/16/1/104, gaitā.

Pieteikšanās, sazinoties ar Līnu Paimiņu pa tālruni 29868892.

Apmeklējuma datums	Maršruts
1. aprīlis	9.50 Ineši 10.05 Vecpiebalga 10.25 Taurene 11.00 Priekuļi
8. aprīlis	9.50 Ineši 10.05 Vecpiebalga 10.25 Taurene 11.00 Priekuļi
22. aprīlis	9.50 Ineši 10.05 Vecpiebalga 10.25 Taurene 11.00 Priekuļi

Aktualitātes Vecpiebalgā

Multisensorā terapijas istaba Taurenē

Taurenē pirmsskolas izglītības iestādē pabeigts remonts jaunajā multisensorajā terapijas istabā. Līdz aprīlim plānots paveikt iekārtošanas darbus un uzstādīt nepieciešamās iekārtas.

Remontdarbi Vecpiebalgas apvienībā

Vecpiebalgas apvienībā turpinās aktīvi remontdarbi pašvaldības iestādēs. Atsevišķi projekti jau noslēgušies, bet dažos darbi turpinās vai tiks uzsākti drīzumā:

- Vecpiebalgas vidusskolā atklāts jaunā korpusa pirmais stāvs;
- telpu remonts plānots Kaives bibliotēkā;
- Dzērbenes pils muzeja telpas ir izvērtas, un telpas gatavas remontam;
- Dzērbenes vispārīgajās skolās un mūzikas pamatskolā tiek remontēta skolotāju istaba un veikta koridora grīdas nomaiņa.

Muzikālās pēcpusdienas

Ik nedēļu Jaunatnes iniciatīvu centrā “Balgas strops” notiek muzikālās pēcpusdienas, kuras vada jaunais jaunatnes lietu speciālists Jānis Roberts Krams. Interesenti tiek aicināti uz kopīgu muzicēšanu ar saviem līdzīgi paņemtajiem mūzikas instrumentiem – ģitāru, sintezatoru, bungām u.c. Muzikālajās pēcpusdienās kopīgi tiek veidots dziesmu saraksts, lai tās kopā izdziedātu un izspēlētu. Pieteikšanās, rakstot vai zvanot pa tālruni 26114412.

Pavasaris Vecpiebalgas vidusskolas mākslas programmā

Vecpiebalgas vidusskolas jaunie mākslinieki “apdzīvo” īsteni māksliniecisku studiju – izstāžu telpu, kurā valda nepiespiesta un mākslinieciska gaisotne.

Tuvojas pavasaris, lai krāsas rotaļātos ne tikai uz papīra un materiālā, bet atdzīvotos arī dabā un cilvēkos mums apkārt.

Veiksmīgi mācību darbs noris Vecpiebalgas vidusskolas profesionālās ievirzes izglītības programmā “Vizuāli plastiskā māksla”, kuru šobrīd apgūst 30 audzēkņi. Šajā mācību gadā esam iekārtojuši savu izstāžu telpu, kurā tiks organizētas darbu skates, dažādas izstādes un citas radošas aktivitātes. Līdz aprīlim visi aicināti apskatīt 1. semestra darbu izstādi.

Otro gadu pēc kārtas piedalījāmies Ādažu Mūzikas un mākslas skolas rīkotajā vizuālās mākslas konkursā “Gaujas mozaika Ādažos”, kurā 4. klases audzēknes Līvas Fukses darbs “Gliemeži, gliemeži un

vabole” savā vecuma grupā ieguva 1. vietu.

Latvijas Nacionālā kultūras centra (LNKC) izsludinātais valsts konkurss par tēmu “Mākslas izstāde” profesionālās ievirzes 3.–5. klases audzēkņus aicināja iejusties kuratora lomā, fantazēt un radoši izpausties. Lai rosinātu jaunos māksliniekus lūkoties plašāk, izvēlēties izstādes veidošanā nozīmīgas tēmas un veicinātu pieredzes sajūtu Latvijai, Cēsu novadam un Vecpiebalgai, tika aktualizēts Latvijas Kultūras kanoons. Tapa 12 individuāli izstāžu koncepcijas darbi A2 planšetes kolāžas tehnikā.

Gaidot izcilā latviešu mākslinieka Vilhelma Kārļa Purviša 150. jubileju martā, ainavas glezniecību uzlūkojam Purviša acīm. Atsaucoties

uz Cēsu novada Izglītības pārvaldes un Cēsu pilsētas Mākslas skolas rīkoto konkursu, vizuālās mākslas stundās skolotājas Vitas Miķelsones (5., 7. klase) un Ivetas Ērgles (1., 2. klase) vadībā audzēkņi iepazīsies ar mākslinieka daiļradi, pētīja viņa darbus, izsmalcināto rokrakstu un triepienu brīvību. Konkurssam tika iesniegti seši darbi trīs vecuma grupās.

Savukārt līdz aprīļa sākumam dodamies ceļojumā starp sauli un planētām, pie spožajām zvaigznēm plašajā Visumā. Šim ceļojumam mūs uzrunāja Špoģu Mūzikas un mākslas skolas aicinājums piedalīties netradicionālās modes skatē – konkursā “Kosmos, planētas, visums”. Esam ierauti līdz dvēseles dziļumiem dizaina, modes un stila pasaulē... Pilnīgā KOSMOSĀ.

KULTŪRA

Augustam Jullam pa pēdām

Šogad māksliniekam un inovatoram Augustam Jullam (1872–1958) aprit 150. gadskārta. Cēsu novada Liepas pagastā dzimušais mākslinieks atstājis nozīmīgus, pat fundamentālus nospiedumus Latvijas izglītības vēsturē un mākslas dzīvē.

Augusts Julla bijis krāšņa personība, aktīvs sabiedriskajā darbībā, pedagogs pēc aicinājuma un daudzpusīgs, savam laikam moderns, pasaules vēsmām līdzī dzīvojošs multimākslinieks. Augusts Julla ir viens no pirmajiem profesionālajiem latviešu keramiķiem un viņa keramikas darbus augstu vērtē joprojām, īpaši akcentējot mākslinieka vēlmi un spēju eksperimentēt ar inovatīvām tehnoloģijām. Augusts Julla dibinājis Cēsu Valsts amatniecības skolu (šobrīd – Vidzemes Tehnoloģiju un dizaina tehnikums).

Pateicoties aizrautīgam vēstures pētniekam, Augusta Jullas novadniekam un biogrāfam Aivaram Vilnim, ir apkopotas vietējo Liepas pagasta iedzīvotāju atmiņas, apzinātas publikācijas periodikā, faktiski ir tikusi jaunatklāta mākslinieka biogrāfija.

Mākslinieka 150. jubilejas gadā spēkus apvienojuši Cēsu Vēstures

un mākslas muzejs, Liepas pagasta kopiena, Liepas Kultūras nams, Cēsu centrālā bibliotēka un Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs, lai aktualizētu jau zināmo par mākslinieku Augustu Jullu un jaunatklātu vēl nezināmo, plānojot dažādus notikumus visa gada garumā ar vadmotīvu “Pa Jullas pēdām”.

Augusta Jullas gadu atklājot, jau šobrīd aicinām pieteikties Latvijas mākslas un mākslas profesionālās ievirzes skolu audzēkņus Liepas pagasta kopienas rīkotajā vizuāli plastiskās mākslas konkursā “Jullas pēdas mālā un Latvijā”. Pieteikšanās notiek līdz 15. maijam. No 10. maija līdz 31. decembrim notiks zīmējumu konkursa izstāde “Liepas Kalna folklorā” Liepas pagasta bibliotēkā. Cēsu Vēstures un mākslas muzejs Augustu Jullas 150. jubilejas gadu iesāk aprīlī ar bukleta “Mākslinieks Augusts Julla” izdošanu. Aicinām ikvie-

nu interesentu jau tagad apmeklēt atklāto krājumu Cēsu Izstāžu namā, kur pastāvīgi eksponētas Augusta Jullas gleznas un keramikas darbi.

Augusta Jullas 150. jubilejas gadu Cēsu Vēstures un mākslas muzejs noslēgs ar mākslinieka keramikas darbu izstādi Cēsu Izstāžu namā. Izstādes atklāšana paredzēta Augusta Jullas dzimšanas dienā – 27. decembrī. Arī Liepas Kultūras namā decembrī plānots pasākums par godu mākslinieka dzimšanas dienai.

Cēsu Vēstures un mākslas muzejs aicina visus novadniekus aplūkot savās mājās esošās māla vāzes, podus – vai uz tiem nav mākslinieka Augusta Jullas paraksts? Arī jebkāda cita veida informācija šobrīd ir vērtīga mākslinieka biogrāfijas un darbības izpētei. Papildu informācija, rakstot kristīne.gertnere-celma@cesunovads.lv vai zvanot pa tālruni 64122602.

Dzērbenes pils laika upē

Dzērbenes pagasts par savu nosaukumu var pateikties Dzērbenes pilij, vai, pareizāk sakot, tās pirmajam vasalim Šimanim Serbenam, no kura uzvārda tad arī 14. gadsimtā cēlies muižas un apdzīvotās vietas nosaukums. Mūsdienās agrākās viduslaiku pils vietā slejas Dzērbenes pilsmuiža, kurā atrodas Dzērbenes tautas nams, apskatāma novadpētniecības ekspozīcija, darbojas vēstures interešu klubs "Serben", bet jau šosezon gaidāms tāds interesants jaunums kā "izlaušanās istaba".

Dzērbenes tautas nama vadītāja Daina Šmite par novadpētniecības muzeja ekspozīciju stāsta ar lielu aizrautību, jo savā ziņā tā tiešām ir unikāla – eksponātus daudzu gadu garumā vākuši vēstures interešu kluba "Serben" dalībnieki, arī pati ekspozīcija izveidota Dzērbenes un Taurenas pagastu iedzīvotāju spēkiem.

Cilvēku, lietu un ēku stāsti

"Muzejā pieejami eksponāti un materiāli par dažādiem vēstures posmiem. Ir ekspozīcija, kurā apskatāmi senie darba instrumenti, "kolhoza priekšsēdētāja istabā" vienkopus savāktas mantas un liecības no tiem laikiem, kad visā valstī, arī Dzērbenē veidojās kopsaimniecības, savukārt Dzērbenes pils kalponei veltītajā ekspozīcijā apskatāmi dažādi rokdarbi un ir arī interesants materiālu klāsts par Dzērbenes skolām," saka Daina Šmite. Ar īpašu siltumu viņa piemin visā Latvijā zināmās tautas daiļamata meistarē Jettes Užānes jeb Cimdu Jettiņas piemiņas istabu, kuru 2018. un 2019. gadā ar Vidzemes kultūras programmas un Vecpiebalgas novada pašvaldības atbalstu iekārtoja mākslinieki Aigars Lenkevičs un Ērika Māldere. 1500 pērlītes pie griestiem simboliski vēsta par daļu no cimdkiem, ko Cimdu Jettiņa savā mūžā uzadījusi. Viņas adītie rakstainie dūraiņi, kas "dziedāja, raudāja, smējās" par viņas mūžu, kas aizvadīts ratiņkrēslā, ir aplūkojami vairākos muzejos, taču Dzērbenē aplūkojams arī kāds cits, ļoti rets viņas darinājums – adīta jaka.

Lasītava drīz gaidīs apmeklētājus

Daina Šmite stāsta, ka šobrīd muzeja telpās notiek remontdarbi, tiek iekārtota lasītava, kurā apmeklētājiem būs iespējams iepazīties ne vien ar materiāliem par Dzērbenes vēsturi, cilvēkiem, ēkām un notikumiem, bet varēs noskatīties arī dažādus videomateriālus. "Lasītava domāta ne vien muzeja apmeklētājiem, bet ikvienam interesentam, neatkarīgi no tā, vai viņš interesējas par Dzērbenes pili, vai arī vēlas uzzināt ko vairāk par savas mājas vēsturi un to, kas tajā bijis iepriekš," saka Daina Šmite.

Viņa min arī muzeja lepnumu – Aigara Lenkeviča un Ērikas Mālderes dizainēto "Laika upi", kura plūst pa muzeja griestiem un stāsta par Dzērbenes vēsturi no senseniem laikiem līdz mūsu dienām. "Milzīgs paldies par ieguldīto darbu faktu vākšanā jāsaka "Serben" biedriem, bet jo īpaši kluba vadītājam, pensioņētai skolotājai Māritei Šķēlei," teic Daina Šmite un piebilst, ka "Laika upe" katram jāredz savām acīm, jo

"tas ir ļoti īpašs veidojums".

Dzērbenieši tiek domnīcās

Mārite Šķēle sazvānām dienā, kad muzejā notiek kārtējā talka – jau ceturrtā šogad. Brīvprātīgie talcnieki steidz izvākt visu no lasitavas

Dzērbenes pils tumsā tiek izgaismota un izskatās ļoti iespaidīgi.

telpas, kurā paredzēts remonts, un arī liela video ekrāna uzstādīšana, kas nākotnē ļaus skatīties ne vien filmas par Dzērbeni, bet arī kluba biedru sarūpētās prezentācijas un konferenču materiālus.

Mārite Šķēle stāsta, ka, lai arī oficiāli vēstures interešu klubs "Serben" pastāv kopš 2017. gada, patiešībā tā pirmsākumi meklējami jau tūkstošgades pašā sākumā – 2003. gadā, kad kopā sanāca pirmie trīs Dzērbenes pagasta vēstures izpētes entuziasti. Šobrīd klubā ir jau vairāk nekā piecdesmit biedru, bet uz tā nodarbībām nāk arī citi interesenti. "Pulcējamies reizi mēnesī, un savām nodarbībām esam devuši nosaukumu "domnīca". Tie ir izglītojoša rakstura pasākumi, kuros cilvēki var izteikties par sevi interesējošām vēstures tēmām, faktiem, pētījumiem. Nāk arī ļaudis, kuri paši varbūt neuzstājas, bet labprāt nāk talkā, piemēram, pārrakstot materiālus vai veicot kādus citus darbus," tā Mārite Šķēle.

Kluba vadītāja atklāj, ka brīvprātīgo muzejnieku kustība vāc materiālus un informāciju par visiem Dzērbenes vēsturiskajiem notikumiem – no novada pirmsākumiem, kad to apdzīvoja vēl somu-ugru ciltis, līdz mūsu dienām. "Laika upē", kura "plūst" pa koridora griestiem starp abās pusēs esošajām ekspozīciju telpām, ļoti īsā un koncentrētā veidā apkopotu 200 fakti par visas Dzērbenes vēsturi, ne tikai par pili

Dzērbenes pils muzeja ekspozīcija.

Foto: A. Šulcs

Viens no Dzērbenes muzeja lepnumiem – Cimdu Jettiņas adītie cimdi.

"Laika upe" Dzērbenes pili stāsta par pili un visas Dzērbenes vēsturi.

barons fon Laudons licis uzcelt, lai "būtu moderni", bet pats tajā uzkāpis tikai vienu reizi. Toties tagad tornis priecē pils apmeklētājus. 2020. gadā tas atkal atvērts apmeklētājiem pēc remonta, un torņa saimnieki gādā, lai cilvēki var uzkāpt torni, apskatīt oranžēriju, aplūkot pili no augšas un iemalkot kafiju.

Arī pils apkārtnē netrūkst, ko redzēt. Te ir septiņu diķu kaskāde, putnu dzirdinātava, lielmātes aleja un saimnieciskās ēkas. "Serben" ir izstrādājuši speciālu ekskursijas maršrutu tā visa apskatei.

Dzērbenes pilij ir vēl kāda ļoti interesanta "pievienotā vērtība". Un tie ir spoku stāsti. Viens no tiem iekļauts arī Dzērbenes pils jaunajā piedāvājumā – "Izlaušanās istabā". Proti, 1832. gadā pēdējā baronu dzimtas atvase Gotlībs fon Veisenšteins Cēsis Muižniecības ballē sastrīdējies ar Raunas muižas īpašnieku Aleksandru Vulfu un izaicinājis viņu uz divkauju. Barons ticis ievainots un pa ceļam uz pili miris. Tā kā divkaujas bija aizliegtas, nelaiķis slepeni ienests guļamistabā, noguldīts gultā un blakus viņam nolikta pistole. Par vainīgo barona nāvē atzīta viņa mīļākā – istabmeita Marija. No pārdzīvojumiem meitei piemieties dilonis un viņa nomirusi. Viņas tēls ne reizi vien esot redzēts virs muižas ēkas. Spokojoeties arī barons, kurš pēc paša gribas apglabāts pils pagalmā, bet pēc tam pārābedīts dzimtas kapenēs. Iespējams, tieši tādēļ viņa gars vairs nerodot miera.

"Izlaušanās istaba"

Dzērbenes pili

Vecpiebalgas apvienības tūrisma speciālists Guntis Davidovs

Pils tornis, diķu kaskāde

un spoku stāsti

Dzērbenes pili rotā arī 19. gadsimta beigās uzbūvēts masīvs neogotikas tornis. Stāsta, ka torni

stāsta, ka jaunajā tūrisma sezonā maijā vai jūnijā sākumā Dzērbenes pili būs arī "Izlaušanās istaba". Ideja radusies pirms aptuveni diviem gadiem, kad sākts spriest, kā lietderīgāk izmantot muižas pagrabu.

"Sākotnēji bija vairāki varianti – sporta zāles, istabas dažādiem jauniešu projektiem, bet tad radās ideja, ka varētu ierīkot "Izlaušanās istabu". Kopā ar Jauniešu centru izlēmām, ka varētu tās izveidēt iesaistīt jauniešus. Tā tapa projekts "Jauns un interAKTĪVS". Piesaistījām astoņu jauniešu grupu, arī citi nāca palīgos ar iekārtošanu un sakopšanu, un šobrīd jau notiek pēdējās testēšanas spēles," tā Guntis Davidovs.

Viņš arī atklāj, ka pretstatā citām izlaušanās spēlēm, kuru dalībnieki tiek ieslēgti telpā, šajā spēlē tā nenotiks. Spēli var pārtraukt jebkurā brīdī. "Vajadzēs nevis izlauzties no telpas, bet gan, izmantojot dažādus kodus, atslēgt aizslēgto kastī. Dalībniekiem jāprot orientēties telpā un vajadzīgas arī šādas tādas zināšanas, kā, piemēram, skaitļu lasīšana vai spēja savstarpēji sasaistīt dažādus objektus atrisinājuma rašanai. Jābūt erudītiem," stāsta Guntis Davidovs.

Arī Dzērbenes "spoku stāstu" pārzināšana te diez vai daudz palīdzēs, jo stāsts par Dzērbenes un blakuspagasta barona kašķi tikšot apspēlēts nedaudz citādāk. Spēles dalībniekiem nāksies mēģināt saprast, kas īsti ir noticis un meklēt norādes.

Mūs gaida interesanta vasara. Laipni lūgti Dzērbenes pili!

PASĀKUMU KALENDĀRS

Cēsis

Koncertzālē "Cēsis"

Mākslas izstādes

Līdz 10.04.

Latvijas laikmetīgās mākslas izstāde "Māju sajūta".

No 16.04.

Vijas Zariņas gleznu izstāde.

Pasākumi

31.03. plkst. 13.00.

Muzikāli dokumentāla Rēzeknes teātra "Joriks" izrāde "BARIKĀDES.docx"

01.04. plkst. 18.00.

Vidzemes kamerorķestra 40 gadu jubilejas koncerts.

03.04. plkst. 16.00.

Leļļu teātra izrāde "Arturs un Apaļā galda bruņinieki".

08.04. plkst. 19.00.

Ainara Mielava jubilejas koncerts "220 volti".

09.04. plkst. 19.00.

Georgija Osokina klavieru solo un baleta viencēliens "Lauskas".

10.04. plkst. 18.00.

"Jazz Lounge" ar Jamison Ross.

16.04. plkst. 19.00.

Festivāla "Pētera Vaska mūzikas aprīlis" atklāšanas koncerts ar "Modigliani Quartet".

21.04. plkst. 19.00.

Cēsu teātra izrāde "Kompanjoni".

22.04. plkst. 19.00.

Festivāla "Pētera Vaska mūzikas aprīlis" koncerts ar Reini Zariņu.

23.04. plkst. 17.00.

Festivāla "Pētera Vaska mūzikas aprīlis" noslēguma koncerts. Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestris, Trīna Rūbela, Kristīna Poska.

24.04. plkst. 16.00.

Cēsu teātra izrāde "Kompanjoni".

29.04. plkst. 19.00.

"Trīs Raimondi". Koncertprogramma ar Latvijā pazīstamajiem mūziķiem – Raimondu Paulu, Raimondu Ozolu un Raimondu Macatu.

30.04. plkst. 18.00.

Olgas Rajeckas 60. gadu jubilejas koncerts "Mana svētku diena".

Mākslas telpā "Mala"

01.04. plkst. 21.00.

DJ Uncle Rodion.

03.04. plkst. 11.00.

Darbnīca "Empathy Tank Baltic" 1. meistarklase "Get to know yourself".

07.04. plkst. 19.00.

Kolāžas darbnīca ar Lieni Leonoviču.

09.04. plkst. 18.00.

Kasešu nakts.

20.04. plkst. 20.00.

Makadem (Kenija) koncerts.

22.04. plkst. 21.00.

"Trans-Aeolian Transmission" (Itālija, Francija) koncerts.

24.04. plkst. 13.00.

Darbnīca "Empathy Tank Baltic" 2. meistarklase "Please, understand me".

29.04. plkst. 21.00.

Abeneko (Tanzānija) koncerts.

"Fonoklubā"

15.04. plkst. 22.00.

Grupās "Mattergy" "Primordial Wrath EP" prezentācija.

Sports

01.04. plkst. 12.00.

Piebalgas ielā 18 Baltijas bērnu basketbola līga.

02.04. plkst. 10.00.

Piebalgas ielā 18 Baltijas bērnu basketbola līga.

02.04. plkst. 12.00.

Pūces ielā 2a Latvijas čempionāts basketbolā dāmām 45+. "Cēsis" – "Rīgas satiksme".

02.04. plkst. 12.00.

Gaujas ielā 45 Jaunatnes čempionāts florbolā. "Lekrings" – "SĀC".

03.04. plkst. 10.00.

Piebalgas ielā 18 Baltijas bērnu basketbola līga.

03.04. plkst. 12.00.

Pūces ielā 2a Latvijas čempionāts basketbolā dāmām 35+. "Cēsis" – "Augšdaugava".

08.04. plkst. 16.00.

Cēsu pilsētas stadionā pārbaudes spēles futbolā U12 un U13 zēniem. FK "Priekuļi/Cēsis" – Tallinas "Football Planet".

09.04. plkst. 12.00.

Gaujas ielā 45 Jaunatnes čempionāts florbolā. "Lekrings" – "Kurši".

09.04. plkst. 16.00.

Piebalgas ielā 18 Latvijas čempionāts florbolā pusfinālā (ja nepieciešams).

10.04. plkst. 10.00.

Piebalgas ielā 18 Latvijas jaunatnes čempionāts volejbolā meitenēm U12 vecuma grupā.

16.04. plkst. 10.00.

Piebalgas ielā 18 Lieldienu volejbola turnīrs PRO klasē.

16.04. plkst. 10.00.

Pūces ielā 2a Lieldienu volejbola turnīrs amatieriem.

22.04. plkst. 12.00.

Piebalgas ielā 18 Baltijas bērnu basketbola līga.

23.04. plkst. 10.00.

Piebalgas ielā 18 Baltijas bērnu basketbola līga.

23.04. plkst. 12.00.

Gaujas ielā 45 Jaunatnes čempionāts florbolā. "Lekrings" – FK "Jenoti".

24.04. plkst. 10.00.

Piebalgas ielā 18 Baltijas bērnu basketbola līga.

30.04. plkst. 10.00.

Cēsu Pils parkā skrējieni "Apkārt Cēsīm".

30.04. plkst. 12.00.

Gaujas ielā 45 Jaunatnes čempionāts florbolā. "Lekrings" – "Rēzekne".

Amata

Līdz 08.04.

Līvu bibliotēkā Drabešu pagasta audēju kopas "Aušas" radošo darbu izstāde "Pavasari meklējot".

01.04. plkst. 19.00.

Skujenes Tautas namā pasākums "Sirdi pavasari!". Piedalās Skujenes amatierēātris un Ģikšu līnijdejojājas.

09.04. plkst. 18.00.

Amatas kultūras centrā pašdarbības kolektīvu koncerts.

Jaunpiebalga

08.04. (laiks tiks precizēts).

Jaunpiebalgas kultūras namā koncertizrāde "Māsas. Milestība nerūs".

30.04. (laiks tiks precizēts).

Jaunpiebalgas kultūras namā pavasara skanīgākais koncerts "Cālis-2022".

Līgatne

Aprija ceturtdienās no plkst. 14.00 līdz 16.00.

Līgatnes pilsētas bibliotēkā "Kopā lasīšanas ceturtdienas" bērniem vecumā no 7 līdz 11 gadiem. Informācija, zvanot pa tālruni 25619107.

02.04. plkst. 18.00.

Radošajā kvartālā "Zeit" Sonoras Vaices koncerts.

08.04. plkst. 16.00.

Līgatnes Amatu mājā auduma apdrukas darbnīca. Iepriekšēja pieteikšanās, zvanot pa tālruni 26140994.

09.04. plkst. 18.00.

Radošajā kvartālā "Zeit" pianists Dainis Tenis ar soloprogrammu "Decoder".

13.04. plkst. 16.00.

Līgatnes pilsētas bibliotēkā "Lasītāju klubiņa" tikšanās.

16.04. plkst. 18.00.

Radošajā kvartālā "Zeit" grupa "Triānas parks".

23.04. plkst. 18.00.

Radošajā kvartālā "Zeit" ģitāristu Riharda Libieša un Ginta Smukā koncerts.

Pārgauja

2.04. plkst. 19.00.

Straupes pagasta Tautas namā vidējās paaudzes deju kolektīva "Straupe" sadraudzības koncerts "Ne pa jokam". Ieeja bez maksas.

3.04. no plkst. 10.00 līdz 15.00.

Straupes Zirgu pastā "Slow Food Straupe" tirdziņš.

10.04. no plkst. 10.00 līdz 15.00.

Pie Straupes pienotavas Hanzas tirgus.

17.04. no plkst. 10.00 līdz 15.00.

Straupes Zirgu pastā "Slow Food Straupe" tirdziņš.

24.04. no plkst. 10.00 līdz 15.00.

Pie Straupes pienotavas Hanzas tirgus.

3.05. plkst. 19.00.

Pie Stalbes Tautas nama Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienai veltīts svētku koncerts kopā ar rokgrupu "Pērkons".

3.05. plkst. 22.00.

Stalbes Tautas namā svētku balle kopā ar grupu "TirkizBand". Galdiņu rezervācija pa tālruni 29171764.

Līdz 13.04.

Lielstraupes pili Ivetas Šmitas mākslas darbu izstāde "Fragmenti".

Līdz 15.05.

Ungurmuižā Elizas Kleines-Šablinskas mākslas darbu izstāde.

Priekuļi

09.04. plkst. 18.00.

Mārsnēnu tautas namā Lailas Ilzes Purmalietes un Antas Eņģeles koncerts "Dzied, māsiņa, skaistas dziesmas!".

No 11.04. līdz 06.05.

Liepas pagasta bibliotēkā Alūksnes novada Mālpupes pagasta Saieta nama rokdarbu pulciņa "Annele" izstāde "Caur mežģīnēm un ...".

23.04. plkst. 18.00.

Liepas kultūras namā komiķa Maksima Trivaševska soloprogramma "Latviešu komiķis".

29.04. plkst. 19.00.

Veselavas muižā koncerts "Sirds ir pilna prieka". Koncertē māsas Legzdīņas, piedalās Lapmežciema teātra studija "Miljons" (vadītājs Ēriks Balo-

dis) un Veselavas teātra studija "Kur-lās vārdes" (vadītāja Ilona Tauniņa).

Vecpiebalga

01.04. plkst. 18.00.

Kaives pakalpojumu centra kinozālē animācijas filmu programma "Zelta Lieldienas". Programmā: trīs "Animācijas Brigādes" filmiņas pirmsskolas un sākumskolas bērniem.

10.04. no plkst. 11.00 līdz 15.00.

Vecpiebalgas Viesistabā Pūpolsvētdienas tirgus. Aicināti amatnieki, mājražotāji un citu labumu tirgotāji! Tirgotājiem lūgums pieteikties līdz 7. aprīlim, zvanot pa tālruni 26493591 (Zigrīda).

Lieldienu pasākumi Cēsu novadā

Cēsis un Vaive

17.04. no plkst. 13.00 līdz 16.00.

Rožu laukumā kopā ar Zaķi un Rudo Lapsu varēs piedalīties tradicionālajā olu ripināšanā un citās spēlēs. Radošā darbnīca un olu foto medības. Uzstāsies Cēsu Bērnu un jauniešu centra popgrupa "Vizbulēni" un citi dziedošie Cēsu bērni. Līdzī jāņem krāsotas olas.

18.04. plkst. 11.00.

Vaives tautas namā Lieldienu tradīcijas, ticējumi un rotaļas kopā ar pasākuma vadītāju. Piedalīsies sieviešu vokālais ansamblis "Tieši tāpēc" un tautas deju kolektīvs "Vaive".

Amata

17.04. plkst. 12.00.

Skujenes Tautas namā "Lieldienu lustes!".

17.04. plkst. 15.00.

Amatas kultūras centrā Lieldienu pasākums bērniem "Oliņ, boliņ...".

17.04. plkst. 15.00.

Pie Zaubes kultūras nama Lieldienu izrāde "Gliemeziša piedzīvojumi" un jautras spēles kopā ar Lieldienu zaķi. Līdzī jāņem krāsotas olas.

17.04.

Lieldienu pasākums Nītaurē.

Jaunpiebalga

17.04. (laiks tiks precizēts).

Jaunpiebalgas kultūras namā muzikāla Lieldienu izrāde bērniem "Otiņas un Krāsiņas Lielā diena".

Līgatne

17.04. no plkst. 9.00 līdz 17.00.

Lieldienu aktivitātes Līgatnē "Lieldienu zaķim pa pēdām". Līgatnes tūrisma un informācijas centrā varēs saņemt uzdevumu lapu.

17.04. plkst. 17.00.

Līgatnes dabas takās Lieldienu dziesmu spēle "Dziedošās zaķu Cibriču ģimenes koncerts".

Pārgauja

17.04. plkst. 9.00.

Straupes baznīcā Lieldienu Dievkalpojums kopā ar Straupes jaukto kori.

17.04. plkst. 12.00.

Lieldienu lustes pie Rozulas Tautas nama. Koncerts ar vokālo ansambli "Pārgaujas lakstīgalas" un SDK "Munsturis", pēc koncerta dažādas aktivitātes gan lielam, gan maziem.

17.04. plkst. 21.00.

Lieldienu balle Rozulas Tautas namā

kopā ar grupu "Tandēms trijātā".

Priekuļi

17.04. no plkst. 12.00.

Veselavas muižā Lieldienu svinēšana. Kopīga olu krāsošana, rotaļas, olu ripināšana, zīmēšanas konkurss, ekskursija seno lietu kambarī. Rokdarbu izstāde. Vizināšanās zirgu pajūgā.

17.04. plkst. 16.00.

Lieldienu svētku uzvedums "Pilēns Tims".

18.04. plkst. 11.00.

Liepas kultūras namā Lieldienu piedzīvošana kopā ar Liepas amatierēātri "Krams" un folkloras kopu "Liepa".

18.04. plkst. 13.00.

Mārsnēnu Tautas namā Lielā diena Mārsnēnos.

Vecpiebalga

17.04. plkst. 11.00.

Kaives muižas parkā Saules tuvošanās svētku svinības. Olu krāsošana un ripināšana, šūpošanās un olu meklēšana, mājdzīvnieku izstāde un citi pārsteigumi.

17.04. no plkst. 13.00 līdz 15.00.

Taurenes "Nēķena" muižas parkā Lieldienu Zaķu lustes. Atrakcijas, rotaļas, olu meklēšana un ripināšana, burbulu balle.

17.04. no plkst. 22.00 līdz 03.00.

Lieldienu balle Vecpiebalgas kultūras namā. Spēlēs grupa "TirkizBand".

"Satiec savu meistarību 2022" Cēsu novadā

02.04. plkst. 10.00.

Drabešu muižas Amatu mājā grāmatu iesiešana ādas vākos. Informācija un pieteikšanās pa tālruni 29199870.

08.04. plkst. 16.00.

Līgatnes Amatu mājā auduma apdrukas darbnīca. Vada Dace Martinsone-Lukevica. Pieteikšanās un informācija pa tālruni 26140994.